

Op te bergen
in de band van
26 mei 2003

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de secretaris van de commissie
mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie

gehouden op 14 mei 2003

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Benoeming plaatsvervangend voorzitter	2
Vaststelling van de agenda	
Verslag van de vergadering van 19 februari 2003	3
Ingekomen stukken	3
IPO-aangelegenheden	3
Overheveling kredieten	3
Voorjaarsnota 2003 en 3 ^e wijziging begroting 2003	4
Benoeming nieuwe accountant van de provincie Drenthe	11
Upgrading TT Circuit Assen, fase 4	11
Concept-ontwerpbegroting 2004, concept-meerjarenbegroting 2004-2007, concept-jaarrekening 2002 en concept-jaarverslag 2002 Interprovinciaal Overleg	13
Aanwijzing leden algemene ledenvergadering Interprovinciaal Overleg	14
Van Gogh-huis	14
Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme	15
Spreekrecht	
- mevrouw Bunicich (Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme)	15
Subsidie Stichting Bloemencorso Eelde	31
Spreekrecht	
- de heer Ensing (Stichting Bloemencorso Eelde)	31
Afscheid secretaris	33
Sluiting	33
Toezeggingen	35
Bijlage	

STATENCOMMISSIE BESTUUR, FINANCIËN EN ECONOMIE

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 14 mei 2003 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

H. Zomer (CDA, voorzitter)
H. Baas (ChristenUnie)
K.N. Blanksma (GroenLinks)
W.A.R. Boer (PvdA)
H.C.E. Boerland (VVD)
L. Bomhof (VVD)
A.J.H. Dohle (VVD)
J.W.M. Engels (D66)
F.A.J. Harleman (GroenLinks)
H. Holman (CDA)
A. Huizing (PvdA)
H.P.K.M. Looman (PvdA)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
mevrouw N. Nieuwenhuizen (OPD)
J.G. van Pijkeren (LPF)
E.A. Rougoor (PvdA)
E.R. Veenstra (PvdA)
mevrouw G. de Vries-Leggedoor (CDA)
A. Wendt (ChristenUnie)

Voorts aanwezig:

Joh. Dijks (gedeputeerde)
J.H. Schaap (gedeputeerde)
mevrouw N. Gerritsen (secretaris)

Met kennisgeving afwezig:

J.P. Sluiter (D66)

1. Opening

De VOORZITTER heet iedereen welkom op deze eerste vergadering van de commissie in de nieuwe statenperiode. Hij heet in het bijzonder de heer Van Pijkeren welkom, voor wie dit de eerste commissievergadering is.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat de heer Swierstra niet aanwezig kan zijn. Hij wordt vervangen door de wel aanwezige collegeleden. Als de vergadering te lang duurt, zal om ongeveer half zes moeten worden uitgeweken naar vergaderzaal 0.29, want vanaf dat tijdstip wordt de statenzaal gereedgemaakt voor een theatervoorstelling.

De heer DOHLE verwijst naar het verzoek van zijn fractie om een evaluatie van de statenverkiezingen in de commissie te bespreken. Het antwoord was dat dit verzoek schriftelijk en vergezeld van argumenten moet worden ingediend. Hij vindt dit in het kader van het streven de regelgeving terug te dringen nogal omslachtig. Daarom verzoekt hij de commissie ermee in te stemmen dat die evaluatie op de agenda van de volgende commissievergadering komt.

De heer HARLEMAN zegt dat de reden van de regel is, dat de andere fracties zich beter op een eventuele discussie kunnen voorbereiden.

De heer DOHLE meent dat iedere fractie voor zichzelf wel uit kan maken wat zij van het verzoek om een evaluatie vindt.

De VOORZITTER zal dit standpunt inbrengen in het Presidium.

De heer DOHLE vraagt of dit ook geldt voor het verzoek dit punt op de agenda van de volgende commissievergadering te plaatsen.

De VOORZITTER beaamt dit. De agenda voor de volgende vergadering is ook nog niet vastgesteld.

De heer ENGELS meent dat de discussie in het Presidium vlotter kan verlopen als bekend is hoe de commissie over dit verzoek denkt. Zijn fractie heeft geen problemen met het verzoek.

De VOORZITTER wijst erop dat bij het vaststellen van de agenda altijd nog kan worden besloten het punt van de agenda te halen.

Hij merkt uit de reactie van de commissie dat niemand tegen het voorstel van de heer Dohle is.

3. Benoeming plaatsvervangend voorzitter

De heer VEENSTRA stelt de heer Huizing kandidaat.

De VOORZITTER constateert dat er geen andere kandidaten zijn. Toch moet de stemming schriftelijk geschieden.

De heer ENGELS stelt voor de heer Huizing bij acclamatie te benoemen.

De VOORZITTER wijst erop dat over personen schriftelijk moet worden gestemd.

De heer ENGELS vindt dat in dit geval zeer omslachtig. Als er geen wettelijk voorschrift is om het zo te doen, handhaaft hij zijn voorstel.

De VOORZITTER baseert zich op het door de staten vastgestelde Reglement van orde en stelt voor toch schriftelijk te stemmen.

De heer ENGELS vraagt zijn voorstel eerst in stemming te brengen.

De VOORZITTER gaat hiermee akkoord.

Na stemming blijkt dat de commissie instemt met het voorstel van de heer Engels.

Hierna wordt de heer Huizing bij acclamatie benoemd.

De heer HUIZING zegt de benoeming graag aan te nemen.

4. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER meldt dat de fractie van de VVD na overleg met de heer Kloos het verzoek heeft ingediend agendapunt 11 af te voeren en te verschuiven naar de volgende vergadering.

Aldus wordt besloten.

De VOORZITTER meldt verder dat de fractie van het CDA heeft verzocht twee onderwerpen aan de orde te mogen stellen: de financiële problemen bij het Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme (NNBT) en het probleem bij Van Gogh-huis. De voorzitter stelt voor deze punten aan de agenda toe te voegen en ze te behandelen na behandeling van statenstuk 2003-64.

De heer VEENSTRA vraagt of het wel verstandig is het onderwerp NNBT helemaal aan het eind van de vergadering te behandelen. Hij heeft de indruk dat er ingesproken zal worden.

De VOORZITTER zegt dat mevrouw Bunicich heeft gemeld te willen inspreken. Haar is gemeld dat dit punt aan het eind van de vergadering aan de orde komt. Mocht zij eerder in de vergadering verschijnen, dan kan alsnog worden besloten het punt eerder te behandelen. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met de inspreker bij agendapunt 13, het bloemencorso.

De heer HOLMAN gaat ervan uit dat de heer Schaap de meeste vragen over het NNBT wel kan beantwoorden, maar misschien zijn er ook nog wel vragen voor de heer Dijks. Kan het zo georganiseerd worden dat ook de heer Dijks dan aanwezig is?

De heer DIJKS zegt aanwezig te zullen zijn bij de behandeling van die zaak. De heer Schaap zal echter de vragen beantwoorden en mocht hij het allemaal niet precies weten, dan is hij kundig genoeg om maatregelen te nemen.

De heer HOLMAN zegt dit af te wachten.

De heer LOOMAN wijst erop dat het college zelf bepaalt wie namens hem spreekt. Dat is staatsrechtelijk zuiver.

De heer ENGELS wijst erop dat de staten uitmaken wie van de collegeleden zij aanspreekbaar achten.

De VOORZITTER constateert dat hiermee de agenda is vastgesteld.

5. Verslag van de vergadering van 19 februari 2003

Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

6. Ingekomen stukken

De commissie besluit conform het voorstel.

7. IPO-aangelegenheden

Geen sprekers.

8. Overheveling kredieten (zoals is voorgesteld in het op 23 april 2003 vastgestelde statenstuk 2003-43, 2e wijziging provinciale begroting 2003)

De heer VEENSTRA stelt vast dat veel kredieten betrekking hebben op besluiten uit 2002. Van enkele kredieten is niet duidelijk waarom ze beschikbaar zijn gesteld en waarom er tot nu toe niets mee is gedaan. Wat deze commissie betreft gaat het vooral om de nummers 1 - het gaat om een in de begroting 2001 opgenomen bedrag dat nog steeds niet is uitgegeven - en 47, waarvan ook nog geen cent is uitgegeven. Dit doet de vraag rijzen of deze kredieten niet te gemakkelijk beschikbaar zijn gesteld en of het geld na zoveel tijd nog wel beschikbaar moet blijven.

De heer BAAS zegt dat het hem voornamelijk gaat om de doorgeschoven posten waarbij de motivering minimaal is. Als voorbeelden noemt hij de nummers 31, 33 en 38. Hij dringt erop aan een volgende keer de motivering wat uitgebreider te doen zijn.

De heer BOERLAND vraagt zich af welk beleid ten grondslag ligt aan kredieten die nauwelijks zijn besteed, want het gaat uiteindelijk wel om een bedrag van ruim € 3 miljoen.

Hij vindt het merkwaardig dat er ontzettend veel aanvragen voor subsidiëring van vrijwilligerswerk binnenkomen, maar dat er uiteindelijk van het beschikbaar gestelde bedrag maar ruim € 59.000,- is uitgegeven. Ligt dat aan de

onbekendheid of aan de criteria?

Hetzelfde geldt voor nummer 46, juridische kwaliteitszorg. van het beschikbaar gestelde bedrag van ruim € 45.000,-- is maar ruim € 2.000,-- uitgegeven. Was de behoefte aan dit krediet nu echt zo groot, of kan het misschien beter direct terugvloeien naar de algemene middelen?

De heer DIJKS merkt op dat het beleid van het college anders dan dat van het Rijk is, dat een beschikbaar gesteld krediet niet in een bepaald jaar hoeft te worden opgemaakt. De vraag is wel of kredieten soms niet te vroeg beschikbaar zijn gesteld, omdat een project nog niet uitvoeringsgereed was en of dat geld in dat jaar dus niet beter voor andere doelen had kunnen worden gebruikt. Misschien moet een van de criteria wel zijn, dat ten tijde van het beschikbaar stellen van een krediet er zicht op moet zijn dat het op redelijke termijn wordt uitgegeven. Maar dat criterium kan natuurlijk niet gelden als een krediet aan het eind van het jaar beschikbaar komt.

Het lijkt spreker wel juist dat de staten inzicht krijgen de reden waarom slechts een klein deel van een bepaald krediet is gebruikt. Het college zal in het vervolg proberen bij aanvragen van kredieten duidelijk maken wat de stand van zaken is van een project, wanneer de uitvoering van start kan gaan en wanneer het afloopt.

TWEEDE TERMIJN

De heer VEENSTRA vindt het heel belangrijk dat wanneer kredieten beschikbaar worden gesteld, wordt aangegeven binnen welke termijn het geld moet zijn uitgegeven en dat dit gecontroleerd wordt.

De heer BAAS is het hiermee eens, omdat dan recht wordt gedaan aan de controlerende taak van de staten.

De heer BOERLAND sluit zich hierbij aan.

De VOORZITTER constateert dat het stuk hiermee voldoende besproken is.

9. Statenstuk 2003-57, Voorjaarsnota 2003 en 3e wijziging begroting 2003

De heer DOHLE zegt zich te beperken tot een korte algemene beschouwing, waarna de heer

Boerland op een aantal punten nader zal ingaan. Spreker wijst erop dat de plannen van de regering voor bezuiniging weinig goeds beloven voor de provinciale financiën en dat daarom een afwachtende houding is geboden. De nieuwe voorname van het college zijn nog niet in de Voorjaarsnota verwerkt.

De VVD is geen voorstander van het afwentelen van bezuinigingen op de burgers, zij wil de opcenten op de Motorrijtuigenbelasting (MRB) dan ook op het huidige niveau handhaven. Kortingen van het Rijk op de uitkering aan de provincie moeten in eigen huis worden opgevangen.

De heer HARLEMAN vraagt of de VVD dan de indexering van de opcenten wil afschaffen.

De heer DOHLE zegt dat het handhaven van de indexering vastgesteld beleid is.

De heer HOLMAN vraagt of verhoging van de opcenten de komende vier jaar dus niet bespreekbaar is.

De heer DOHLE antwoordt dat de intentie is dat geen verhoging plaatsvindt, maar dat nooit nooit moet worden gezegd: het is immers onbekend welke situaties zich nog voor gaan doen. In het kader van minder inkomsten-minder uitgaven kiest de VVD voor het afstoten van taken die evengoed door derden kunnen worden verricht. Dat leidt immers tot reductie van het ambtenarenapparaat en dus voor ruimte voor het uitvoeren van bestaande en nieuwe hoofdtaken. De werkgelegenheid staat ook in de provincie Drenthe sterk onder druk. In vrijwel alle rapporten over stimulering van de economie wordt het opheffen van de knelpunten op de A28, inclusief de lus bij het knooppunt Lankhorst, genoemd als belangrijke impuls voor de werkgelegenheid. Inmiddels is een convenant getekend om, vooruitlopend op de rijksplannen, planvorming voor het oplossen van deze knelpunten op te pakken. Eind dit jaar moeten deze voorbereidende werkzaamheden klaar zijn. De VVD pleit ervoor nu reeds te werken aan een fonds voor cofinanciering door de provincie.

De kloof tussen onderwijs en arbeidsmarkt moet worden geslecht.

De huidige activiteiten zijn te spaarzaam en te kleinschalig. De goede resultaten die er zijn, zijn een stimulans om met het bedrijfsleven en de

onderwijsinstellingen krachtig werk te maken van kennisintensivering, innovatie en werkgelegenheidsprojecten.

De VVD hecht grote waarde aan openbaar vervoer op maat. Een belangrijke uitbreiding hiervan kan worden gevonden in de invoering van de schoolbus. De VVD zal op dit punt het college kritisch volgen en eventueel zelf met een voorstel komen.

De heer BOERLAND zegt dat het knelpunt voor zijn fractie is dat in de Voorjaarsnota geen beleid wordt aangegeven om de gevolgen van de bezuinigingen op te vangen. Alleen al op grond van de bezuinigingen van het kabinet Balkenende I moet 2,75% ingeleverd worden en gelet op het huidige politieke klimaat moet op nog meer bezuinigingen gerekend worden. Er is dus al sprake van een tekort voor het beleid voor de komende jaren. Verder zorgt de verhoging van de werkgeverspremie voor een stijging van de lasten met 1,8%, wat neerkomt op structureel € 720.000,--. De provincie staat garant voor de kosten van de te nemen maatregelen ter bestrijding van de geluidbelasting door de Meppeler Betoncentrale (MBC). Wat dit precies gaat kosten, is nog onbekend. Heeft deze constructie ook een precedentwerking? Wat is dan de verantwoordelijkheid van de gemeente?

De VVD wil graag eens discussiëren over de taken van de provincie. Moeten alle taken nog wel worden uitgevoerd? Als er geen extra geld komt, zal misschien tot takenreductie moeten worden overgegaan.

Ook over het stimuleren van de werkgelegenheid en de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt wil de VVD graag eens discussiëren.

Misschien kan op die manier gekomen worden tot nieuw beleid, dat dan geconcretiseerd kan worden in programmavoorstellen.

De heer ENGELS vraagt hoe de VVD in verband met een eventuele takenreductie de toekomst van het personeel- en organisatiebeleid (PenO) ziet.

De heer BOERLAND zegt dat de takendiscussie moet gaan over de taken van de provincie. Die discussie staat op zich los van de werkgelegenheid.

De heer ENGELS zegt het woord "werkgelegenheid" als opstapje te hebben gebruikt om te wijzen

op de mogelijke consequenties van een takendiscussie voor de omvang van de organisatie. Hierover hoort hij graag iets van de VVD-fractie.

De heer BOERLAND zegt nog geen concrete voorstellen te hebben. Voor de takendiscussie gelden wel een paar uitgangspunten: zijn de taken van de provincie nog wel efficiënt en moeten die nog wel alle uitgevoerd worden. De discussie daarover staat los van de discussie over het bevorderen van werkgelegenheid in de provincie en dus niet in het provinciehuis.

De heer HUIZING vindt, mede gelet op de ontwikkelingen op landelijk niveau, het uitgangspunt van de Voorjaarsnota dat pas op de plaats moet worden gemaakt, heel verstandig.

De maatregelen die het college bij het opstellen van de begroting 2004 moet nemen, komen aan de orde in de Statenagenda waarover afspraken zijn gemaakt.

De PvdA kan zich in de in de Voorjaarsnota voorgedragen voorstellen vinden.

Wat zijn de spelregels voor het Fonds flexibel beleid en hoe moet daarmee worden omgegaan?

Mevrouw MULDER vindt het feit dat de Voorjaarsnota beleidsarm is, in schril contrast staan met het collegeprogramma dat juist heel ambitieus is. Is het college bereid door te rekenen wat uitvoering van het collegeprogramma kost?

Als niet alle ambities kunnen worden waargemaakt, is het college dan bereid prioriteiten te stellen en desnoods die van de Statenagenda over te nemen?

De staten beschikken nog niet over de jaarrekening 2002. Dat is jammer.

In de laatste zin van punt 2.4. staat dat de hogere baten deels gevonden zullen worden door herschikkingen binnen de provinciale begroting.

Als dat de oplossing is, moet vooral doorgegaan worden met het herschikken.

De vergoeding voor de secretaresse van de statenfracties wijkt af van de beloning van een secretaresse bij de Statengriffie. Kunnen voor deze functies dezelfde loonschalen gehanteerd worden?

Het lijkt het CDA verder wenselijk structureel eens in de vier jaar het beleid onder de loop te nemen.

De heer HARLEMAN merkt op dat het vorige college vaak nogal slordig was als het om financiële

stukken ging. De Voorjaarsnota, het laatste stuk van het vorige college, getuigt hier ook weer van. Zo is in de Voorjaarsnota de vraag aan de orde hoe de provincie aan het geld komt om RTV Drenthe te betalen. Zijn de bedragen die nu genoemd zijn, de juiste, of komt er nog een vierde correctie?

Het afschaffen van de Energie-Investeringsregeling Non Profit (EINP) kost 18% van het budget, welk verlies volgens het college wordt gecompenseerd door het BTW-compensatiefonds. Dat verhaal klopt van geen kant. Het betekent gewoon dat 18% wordt ingeleverd, want als de EINP niet zou zijn afgeschaft, gold het BTW-compensatiefonds ook. Bovendien is het BTW-compensatiefonds een sigaar uit eigen doos, want er komt een korting van 10% op de algemene uitkering.

Spreker hoopt dat het nieuwe college als het om de financiën gaat, zorgvuldiger te werk zal gaan. De algemene indruk is dat de financiële situatie zeer zorgelijk gaat worden. De bezuinigingen op het gebied van de aankoop van landbouwgronden en het milieu moeten eigenlijk gecompenseerd worden, want hierover zijn afspraken gemaakt. Maar het geld is er domweg niet en ook hierdoor komt de werkgelegenheid in Drenthe ernstig onder druk te staan.

Ondanks alle verhalen uit Den Haag wordt voor de komende jaren nog steeds van uitgegaan van een terugontvangst van de behoedzaamheidsreserve van 75%. Het is realistischer ervan uit te gaan dat hiervan in de komende jaren niets terugkomt. Dat zorgt wel voor een groot gat in de financiën en spreker verwacht daarom in de rekening 2004 en de begroting 2005 een groot tekort. Daarom moet nagegaan worden of het hele takenpakket wel gehandhaafd kan worden en of niet enkele taken moeten worden afgestoten.

De heer BAAS is het eens met de opmerking dat eigenlijk moet worden gewacht op de Statenagenda en op de begroting 2004. De vooruitzichten zijn niet florissant en er zullen problemen ontstaan.

Sprekers fractie gaat akkoord met de voorstellen 1 tot en met 6.

Met betrekking tot voorstel 7 vraagt spreker of punt 2 duidt op een lijk in de kast.

De in voorstel 8 genoemde punten komen bij de volgende agendapunten terug.

De heer ENGELS heeft er geen probleem mee dat de Voorjaarsnota beleidsarm is. De genoemde cijfers zijn inmiddels wel achterhaald, want er doemt een krimpend financieel perspectief. In die zin is een takendiscussie onontkoombaar, al is het jammer dat de VVD daarbij niet ook nadrukkelijk wil spreken over de omvang van het ambtelijk apparaat.

De heer HARLEMAN vraagt of de heer Engels dan taken wil handhaven, omdat het schrappen ervan te veel werkgelegenheid op het provinciehuis kost. Eerst is toch de discussie aan de orde welke taken gehandhaafd moeten worden en pas daarna de consequenties daarvan?

De heer ENGELS heeft de indruk dat dit een reactie is op wat hij niet heeft gezegd. Hij heeft bedoeld dat als de staten een takendiscussie willen voeren, niet te ontkomen valt aan de bespreking van de consequenties daarvan voor het ambtelijk apparaat. Maar welke consequenties dat zijn, is op dit moment nog niet bekend. Wat D66 betreft wordt voorshands niet uitgegaan van een lastenverhoging voor de burger.

De heer VEENSTRA vraagt of D66 ook een relatie ziet tussen de takendiscussie en de Statenagenda.

De heer ENGELS meent dat die discussie heel goed aan de hand van zo'n agenda kan worden gevoerd. Over het hoe en wat is D66 bereid afspraken te maken.

Met betrekking tot de voorstellen nummers 4 en 6 heeft D66 wat aarzelingen. Het in voorstel nummer 4 genoemde bedrag als werkbudget voor de staten verdient nauwelijks de naam werkbudget. Of er komt een werkbudget voor een statenagenda en dat moet dan ook een substantieel bedrag zijn - het moet in ieder geval enige relatie hebben met de omvang van de totale begroting - of het werkbudget wordt helemaal weggelaten, want wat nu wordt uitgetrokken, is een fooritje, waar de staten helemaal niets mee kunnen. Spreker wil dan ook het signaal afgeven dat in de begroting heel ander bedrag moet worden uitgetrokken.

Wat de pilotstudies inbedding sociale component POP II inhouden en waarvoor die nodig zijn, heeft D66 nooit begrepen. De fractie zal daar dan ook niet mee instemmen.

De heer DOHLE zegt dat deze opmerking van de heer Engels aansluit bij wat namens de VVD hierover in de Statencommissie Cultuur en Welzijn (CW) is gezegd.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN merkt op dat de beleidsarme Voorjaarsnota niet echt een positief beeld voor de toekomst schept. De bezuinigingen van het kabinet Balkenende lijken vooral terecht te komen bij de grondverwerving, de landinrichting en verkeer en vervoer. Het zijn bezuinigingen die bovenop het Strategisch Akkoord komen.

Ook de provinciale inkomsten dalen, want de accessen dalen en er komt op lange termijn een lagere uitkering uit het Provinciefonds. Het enige lichtpuntje is dat 2002 met een positief saldo lijkt te worden afgesloten.

Het opcententariaf wordt bij de Najaarsnota vastgesteld.

In de Statencommissie CW is al gesproken over de extra miljoen van het Commissariaat voor de Media en toen is meegedeeld dat dit probleem opgelost gaat worden via het systeem van communicerende vaten. Betekent dit dat dat miljoen naar de algemene middelen gaat?

Het budget voor tijdelijk personeel wordt structureel verlaagd - met welk bedrag? - en er kunnen lasten voor rekening van derden worden gebracht. Om wat voor bedragen gaat het dan?

Is de omvang van het Fonds industrielawaai voldoende om de kosten van de geluidswering bij de MBC te betalen?

Ook de OPD vindt het vaag wat de bedoeling is van de maatregelen die in het sociale component POP II worden voorgesteld.

De heer DIJKS zegt dat het college bewust beleidsarme voorstellen heeft gepresenteerd.

Helaas zorgt het huidige economische klimaat niet voor versterking van de positie van Nederland. De rijksfinanciën staan onder druk en de provincies als middenbestuur krijgen daarvan hun portie mee.

De provincies willen heel duidelijk in beeld zijn. Het Rijk zegt meestal dat taken bij het Rijk horen, maar in slechte tijden wil het graag afstand van bepaalde taken doen. Het argument is dan dat een andere bestuurslaag die taken veel beter uit kan voeren. De taken worden dan wel afgestoten, maar de middelen die daarbij horen, worden niet onmiddellijk mee geleverd. Niet alleen de huidige maar ook de toekomstige takendiscussies moeten

zijn gericht op de effecten daarvan en op de middelen die bij de overgedragen taken horen. Blijven die middelen achterwege, dan schieten de provincies zichzelf in de voet.

Op de vraag welke maatregelen het college naar de mening van de staten moet nemen, is het antwoord van de fracties dat het antwoord te vinden zal zijn in de nog op te stellen statenagenda. Op welke termijn kan het college die agenda dan tegemoet zien? Het collegeprogramma is zeer ambitieus en het college zet erop in dat de daarin genoemde zaken beleid worden. Het college zal bij de begroting 2004 dan ook met voorstellen komen waarin het aangeeft hoe het dit de komende vier jaar denkt te realiseren. Daarbij zullen ook de fasering en de middelen worden aangegeven. Het collegeprogramma is in de staten besproken en de meerderheid van de staten heeft zich daarmee akkoord verklaard. Het is te hopen dat de statenagenda daarbij aansluit, anders ontstaat frictie. Wil het college in de begroting 2004 nog rekening kunnen houden met de statenagenda, dan moet die binnenkort verschijnen.

Het bedrag dat is genoemd ter bestrijding van de geluidhinder van de MBC is een zogenaamde risicopost. De provincie moet een aantal saneringsmaatregelen nemen en er is een Fonds sanering industrielawaai. In Meppel moeten maatregelen worden genomen om de geluidhinder te verminderen. De omvang van die maatregelen is nog niet precies bekend. De insteek is dat de kosten die voor de gemeente zijn, zonder meer door de gemeente worden betaald. Wil de provincie haar kosten door het ministerie vergoed krijgen, dan moet aan een aantal criteria worden voldaan. Vandaar deze risicoparagraaf. Zodra er meer duidelijkheid over de bedragen is, zullen de staten daarvan in kennis worden gesteld.

Precedentwerking is niet aan de orde, want het gaat om een heel specifiek geval.

Voor het Fonds flexibel beleid gelden heel duidelijke spelregels. De spelregels zullen als bijlage aan het verslag worden toegevoegd. Deze zijn overigens ook te vinden in de power point-presentatie die de staten gemaild is en in het Staten-informatiesysteem (SIS).

Met herschikkingen binnen de provinciale begroting om baten te vinden wordt vooral bedoeld het kritisch tegen het licht houden van de uitgaven. Het gaat dus niet om het verplaatsen van posten van de ene naar de andere kolom.

De staten hebben een voorstel aangenomen

waarin de hele systematiek van beloning van fractiemedewerkers aan de orde is geweest. Als het CDA een hogere inschaling wil, moet het daartoe een voorstel indienen.

De heer Harleman heeft misschien wel gelijk dat in de vorige periode niet alle cijfertjes in de goede vakjes stonden, maar uiteindelijk telt het resultaat.

De heer HARLEMAN zegt wanneer hij over vier jaar dezelfde conclusie moet trekken, de heer Dijks het heel slecht heeft gedaan.

De heer DIJKS vindt dit ook geen wenselijke conclusie. Uitgangspunt van het college is dat de staten op geijkte momenten inzicht krijgen in de actuele stand van zaken.

De alinea op pagina 10 over het BTW-compensatiefonds komt erop neer dat, de provincie per saldo minder geld heeft om uit te geven. Spreker is het met de heer Harleman eens dat het anders geformuleerd had moeten worden.

De afgelopen jaren was er een vaste afspraak over de structurele bijdrage van Drenthe aan het Regiofonds Groningen-Assen. Op dit moment vindt een actualisering van de regiovisie en het Kolibri-project plaats. De financiële consequenties hebben vooral te maken met de ambities. Want als wordt besloten Kolibri te versnellen, zal er fors meer geld moeten binnenkomen. Als deze zaken inhoudelijk aan de orde zijn, moeten de afwegingen worden gemaakt.

Het is niet direct het plan van het college de lasten voor de burger te verhogen, maar soms moet de pijn anders verdeeld worden. In het collegeprogramma is hierover niets opgenomen, maar het is zeker niet de ambitie van het college om de Drenten met enorme lasten op te zadelen.

Het werkbudget van de staten moet door de staten zelf worden vastgesteld. Het college wacht de voorstellen van de staten graag af.

De pilotstudies over POP II zijn in de Statencommissie CW inhoudelijk aan de orde geweest. Het gaat nu om de financiële vertaling daarvan.

Mevrouw Nieuwenhuizen heeft het verhaal over de communicerende vaten inzake de omroepbijdrage juist uitgelegd.

TWEEDE TERMIJN

De VOORZITTER verzoekt de commissie vooral

ook in te gaan op het voorstel van de heer Engels om het werkbudget van PS steviger neer te zetten.

De heer BOERLAND vraagt of hij goed begrepen heeft dat het bij de MBC om alleen rijks gelden gaat. Of moet de provincie er zelf ook iets bijleggen?

Hij ontvangt graag een overzicht van de kerntaken van de provincie, welke daarvan met doeluitkeringen gefinancierd worden en waar nog ruimte zit.

De heer HARLEMAN wijst erop dat dit allemaal in de begroting staat. Als de heer Boerland de hele begroting doorvlooit heeft hij al 90% van het antwoord binnen.

De heer HUIZING benadrukt dat zijn fractie de sociale component van het POP zeer waardevol vindt en daar graag het uitgetrokken bedrag voor bestemt.

Het voorgestelde werkbudget voor PS is wel niet hoog, maar het is ook nog niet duidelijk wat daarmee zal worden gedaan. Elke verhoging van het bedrag is dan ook een slag in de lucht.

De heer LOOMAN deelt mee dat op basis van bestaande beleidsdocumenten een eerste inventarisatie is gemaakt van de onderwerpen die voor plaatsing op een statenagenda in aanmerking komen. De fracties krijgen die inventarisatie binnenkort voorgelegd en zij kunnen dan aangeven waar zij de prioriteit leggen. Op basis daarvan zal het Presidium met een eerste voorstel voor een statenagenda komen.

Mevrouw MULDER houdt vast aan haar voorstel dat eerst wordt afgewacht wat de kostenanalyse opbrengt, waarna de staten beslissen wat op de agenda moet blijven. Zij hoort graag hoe de andere fracties daarover denken.

De heer DIJKS vraagt wat het CDA dan van het college verwacht.

Mevrouw MULDER verwacht een doorrekening van het collegeprogramma.

De heer DIJKS zegt dat bij de begroting 2004 ook een meerjarenraming wordt geleverd.

Mevrouw MULDER bedoelt dat een doorrekening van het collegeprogramma duidelijkheid kan geven over wat op de statenagenda kan komen.

De heer DIJKS vraagt of dit dat los van de begroting moet gebeuren.

De heer HOLMAN zegt dat het college weet dat alleen al vanwege de kosten het hele programma niet uitgevoerd kan worden. Het CDA wil nu dat er een kostenraming wordt gemaakt van de uitvoering van het programma, aan de hand waarvan de staten kunnen kiezen welke punten uitgevoerd moeten worden. Op die manier hebben de staten werkelijk invloed op de keuzes voor nieuw beleid.

De heer HARLEMAN zegt dat het uitgangspunt moet zijn wat de staten willen en niet wat het college wil. De staten stellen immers de kaders. Op de statenagenda zullen, omdat het college op een statenmeerderheid steunt, veel punten uit het collegeprogramma komen en dan wordt een doorberekening gemaakt van de kosten in de komende jaren. Dat is de juiste volgorde.

De heer HOLMAN erkent dit, maar hij meent dat om een goede afweging te maken het collegeprogramma eerst verder uitgewerkt moet worden. Dan wordt ook duidelijk wat het allemaal gaat kosten.

De heer HARLEMAN constateert dat het CDA het collegeprogramma dan beschouwt als leidraad voor de staten, terwijl de wensen van de staten eigenlijk de leidraad voor het college moeten zijn.

De heer HOLMAN is het daarmee wel eens, maar als gehandeld wordt zoals de heer Dijk's voorstelt, komt het daar zeker niet van.

De heer DIJKS zegt dat in de begroting 2004 een en ander zal worden aangegeven en dat in de meerjarenbegroting hieraan handen en voeten worden gegeven. Het produceren van een extra document betekent een extra ronde en daar zit het college niet op te wachten.

Mevrouw MULDER vraagt hoeveel het college denkt daterschikking binnen de provinciale begroting zal opleveren. Het CDA wil nogmaals benadrukken het sociale component van het POP heel belangrijk te vinden.

Als blijkt dat het werkbudget van de staten verhoogd moet worden, moet dat gebeuren, maar vooralsnog wacht het CDA af met welk voorstel D66 komt.

De heer HARLEMAN is het met betrekking tot het sociale component in het POP en het statenbudget eens met wat de heer Huizing hierover zei. GroenLinks geeft een hogere prioriteit aan uitwerking van de statenagenda dan aan doorrekening van het collegeprogramma.

De heer DOHLE meent dat de heer Harleman in theorie gelijk heeft, maar dat de oplossing van het CDA wel heel praktisch is. Het college zal toch ook moeten weten wat uitvoering van zijn plannen kost alvorens die in welke begroting dan ook op te nemen. De begroting verschijnt al over enkele maanden en spreker kan zich niet voorstellen dat de staten voor die tijd al met een eigen agenda komen die in de begroting vertaald moet worden.

De heer HARLEMAN zegt dat de begroting 2004 wat de statenagenda betreft gewoon vergeten moet worden. Het gaat hem om de langere termijn en dan moet worden uitgegaan van de statenagenda.

De heer HOLMAN is blij met de steun van de VVD, want bij de opstelling van de begroting 2004 zal het collegeprogramma uitgangspunt zijn. Het CDA wil graag inzicht hebben in wat dat gaat kosten en hoeveel geld er beschikbaar is. Op grond daarvan kunnen de staten kiezen. Als bijvoorbeeld de aansluiting bij Meppel € 200 miljoen gaat kosten is meteen het hele budget weg. De staten moeten dan kunnen besluiten dit al of niet te doen.

De heer BLANKSMA meent dat het college in het kader van de voorbereiding van de begroting die afweging ook maakt. Wil het CDA dan na de begrotingsbehandeling nog een moment hebben om die afweging te maken?

De heer HOLMAN is daar wel voor, omdat dan politieke keuzes gemaakt kunnen worden.

De heer LOOMAN meent dat er over zes weken niet een statenagenda voor de komende vier jaar zal liggen. Het zal een document zijn dat werkendeweg groeit. De begrotingsvoorbereiding is nu al

aan de gang, maar ook externe factoren zijn van belang. Als de bespreking van al die informatie in de tijd wat parallel gaat lopen, kunnen de staten nog een inbreng hebben in de discussie over hoe de budgetten omlaag gebracht kunnen worden. Het helpt dan niet daartussendoor nog een extra document te laten opstellen, want dat kost alleen maar extra energie.

De heer HOLMAN zegt dat de staten keuzes moeten kunnen maken. Als er bezuinigd moet worden, moeten de staten kunnen kiezen wat er geschrapt gaat worden en als er geld is voor nieuw beleid, moeten de staten ook kunnen kiezen. Die keuze moet in eerste instantie door de staten worden gemaakt en niet door GS.

De heer HARLEMAN pleit ervoor dat in de begroting 2004 niet alle ruimte wordt opgesoupeerd door plannen van het college, maar dat de staten de ruimte houden om in 2005 hun eigen programma uit te voeren.

De heer HOLMAN zegt dat dit wel betekent dat het college anders moet handelen dan de heer Dijks verwoordde.

De heer BAAS vraagt welke kosten de heer Engels bedoelt als het gaat om het werkbudget van PS. De in voorstel 4 genoemde bedragen hebben zijns inziens betrekking op werkbezoeken en dergelijke.

Met betrekking tot voorstel 6 zijn de opmerkingen van de PvdA, sprekers fractie uit het hart gegrepen.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN maakt uit het stuk op dat het college de hogere personeelslasten wil terugverdienen door een structurele verlaging van de post voor tijdelijke personeel en de kosten voor derden. Is die conclusie juist?

De OPD heeft een duidelijke taakomschrijving gemaakt voor het secretariaat en voor de beleids-ondersteuning, maar de fractie blijft bij haar aanvankelijke kritiek op de bedragen.

De heer ENGELS interpreteert het begrip werkbudget PS zo, dat er ruimte in de begroting is gegarandeerd voor het uitvoeren van mogelijke initiatieven van statenfracties. Het gaat dan om inhoudelijke beleidsvoorstellen vanuit de staten.

Het bedrag is dus niet bedoeld voor fractieondersteuning of ambtelijke ondersteuning.

Gelet op het bedrag waarover het college met instemming van de staten kan beschikken, lijkt hem om te beginnen een bedrag van € 1 miljoen als werkbudget nog heel bescheiden.

De heer BAAS meent dat dan meteen wel aan de herschikking kan worden begonnen.

De heer ENGELS is het daarmee eens.

De statenagenda moet uiteindelijk leiden tot een productbegroting voor het college en een programmabegroting voor de staten. Het lijkt hem goed op basis van de junicirculaire een financiële paragraaf voor het collegeprogramma op hoofdlijnen te schrijven. Die kan dan bij de opstelling van de statenagenda worden betrokken. Op dit punt volgt hij dus de fracties van de VVD en het CDA, maar hij is het met GroenLinks eens dat niet al voor de begroting 2004 een volledige statenagenda aanwezig kan zijn. De staten kunnen het doorvloeien van de begroting wel overlaten aan het college en het ambtelijk apparaat.

De heer DIJKS antwoordt dat het bij de MBC gaat om rijksmiddelen.

De kerntaken staan alle in de begroting. Meent de VVD dat een aantal taken beslist moet worden uitgevoerd en dat uitvoering van de rest vrije keuze is?

De heer BOERLAND wil weten welke gelden doorgesluisd moeten worden en waar de vrije ruimte zit.

De heer DIJKS zegt dat ook dat allemaal in de begroting staat, maar voor een nieuwkomer is zo'n begroting natuurlijk wel ingewikkeld. Hij zal bekijken of hiervan een overzicht kan worden gemaakt. De werkzaamheden aan de begroting 2004 moeten doorgaan, maar voor de begroting 2005 moet het mogelijk zijn met de wensen van de staten rekening te houden. Te zijner tijd moet worden bekeken hoe dit precies kan worden geregeld. Wat de herschikking opbrengt, kan niet op voorhand al worden ingeschat, want heeft te maken met de keuzes die worden gemaakt.

De VOORZITTER constateert dat de commissie positief adviseert en dat de fractie van de VVD

heeft aangekondigd met voorstellen met betrekking tot de werkgelegenheid te komen.

De heer DOHLE zegt om een takendiscussie gevraagd te hebben en de consequenties daarvan voor het aantal formatieplaatsen niet uit te weg te zullen gaan.

De VOORZITTER had begrepen dat de VVD met voorstellen voor werkgelegenheid in de marktsector zou komen.

De heer DOHLE zegt college gevraagd te hebben bijzondere aandacht te schenken aan de verhouding onderwijs-arbeidsmarkt. Met betrekking tot de schoolbus zal de fractie met een initiatief komen.

10. Statenstuk 2003-63, Benoeming nieuwe accountant van de provincie Drenthe

Mevrouw MULDER vraagt om terinzagelegging voor de staten van de managementletter.

De heer DIJKS wijst erop dat een managementletter primair bedoeld is voor het management van de organisatie en vooral betrekking heeft op de interne bedrijfsvoering. Hij zal bekijken of aan de wens van mevrouw Mulder kan worden voldaan.

De heer ENGELS vindt "bekijken" niet voldoende, want de vraag is volkomen terecht.

De heer DIJKS zegt dat het niet zo moet zijn, dat door het openbaar worden van een document het karakter ervan verandert. De organisatie heeft er belang bij dat in een managementletter de zaken goed worden aangegeven en niet dat, vanwege de openbaarheid ervan, zeer voorzichtig wordt geformuleerd.

De heer ENGELS meent dat, omdat statenleden geen gewone burgers zijn, maar lid van het provinciale bestuur, het mogelijk moet zijn de staten inzage te geven in een managementletter zonder in strijd te komen met de Wet openbaarheid van bestuur (WOB).

De heer DIJKS zegt dat statenleden te allen tijde recht hebben op de informatie die zij wensen.

Mevrouw MULDER vraagt of dit dan de conclusie is.

De VOORZITTER bevestigt dit.

Hij zal het Presidium voorstellen de status van het stuk in A te veranderen.

12. Statenstuk 2003-58, Upgrading TT Circuit Assen, fase 4

De heer HARLEMAN vindt dit een moeilijk voorstel. Eigenlijk valt het in twee delen uiteen. In de eerste plaats het economische verhaal. Het is nauwelijks te controleren of de grove schattingen die de onderzoekers hebben gemaakt van de economische effecten - zo wordt ervan uitgegaan dat alle bezoekers ongeveer het gelijke bestedingspatroon hebben, terwijl er toch wel verschil is tussen TT-gangers die een week in Assen zijn en bezoekers die slechts voor een dag komen - juist zijn. Alleen al daarom zou behandeling van het voorstel uitgesteld moeten worden.

Daarnaast zijn er de milieuaspecten. Er zijn veel klachten, maar verplaatsing is niet aan de orde. Maar er moet wel degelijk rekening worden gehouden met de effecten van groei op het milieu. De vergunningen gelden voor de huidige situatie en er is nog niets geregeld voor een extra grote toeloop van bezoekers. Met name als het om geluidhinder gaat, is het zeer onzeker of deze activiteit met nu de voorziene groei tot 800.000 bezoekers op die plek wel kan doorgaan.

De heer HOLMAN wijst erop dat de hinderwetvergunning van het circuit qua milieubelasting voor ongeveer de helft wordt benut. Mag in de visie van GroenLinks het circuit wel groeien tot de grenzen van de ruimte die de hinderwetvergunning biedt?

De heer HARLEMAN wijst erop dat de gevolgen van de splitsing in een noord- en een zuidlus nog niet zijn doorgerekend. Het kan zijn dat wat de provincie op grond van economische overwegingen wel zou willen, op grond van de nieuwe vergunningen gewoon niet kan. Er moet eerst meer zekerheid zijn of wat nu wordt voorgesteld wel kan, voor GroenLinks hiermee instemt.

De heer BAAS zegt dat de TT voor zijn fractie al sinds jaar en dag een problematisch onderwerp is,

omdat zij geen voorstander is van motorraces en alles wat daarmee samenhangt. Maar als hij zijn achterban kan uitleggen dat er € 150.000,- is bestemd voor de bufferzone het Witterveld, zal de ChristenUnie voor het voorstel stemmen.

De heer BOER zegt dat zijn fractie instemt met de voorgestelde bijdrage uit het Fonds flexibel beleid. Met name de bufferzone tussen het Witterveld en het circuit en het verbeteren van de infrastructuur heeft de goedkeuring van zijn fractie.

Spreker mist in het voorstel de bijdrage van de gemeente Assen. Voor het tot stand brengen van de eerste drie fases hebben provincie en gemeente elk een bijdrage van € 900.000,- gegeven. Voor fase 4 is volgens wethouder Piek geen bijdrage van Assen gevraagd, terwijl gedeputeerde Weggemans altijd heeft gezegd dat provincie en gemeente de upgradering gelijkwaardig zouden ondersteunen. In dat geval wordt de provinciale bijdrage € 75.000,-. Waarom levert de provincie nu alleen een bijdrage?

De heer DOHLE merkt op dat het TT-circuit in de loop der jaren is uitgegroeid tot een sport- en activiteitencomplex met internationale uitstraling. Het is een voorziening met een duidelijk stuwende meerwaarde voor de provincie. Investeren in zo'n bijzonder locatie loont.

Het initiatief voor de vierde fase is mede door de provincie genomen en dat is een goed voorbeeld van pro-actief handelen. Bovendien kunnen op deze manier Kompas-gelden naar Drenthe worden gehaald.

In het stuk worden wel de kansen genoemd, maar de bedreigingen veel minder. Het lijkt spreker goed DTV Consultants ook eens te laten onderzoeken wat er gebeurt, wanneer de tabaksreclame uit de racerij wegvalt.

Fase 4 is de laatste fase van het Projectplan Upgradering TT Circuit Assen, maar de ambities richting evenementenhal en horecafaciliteiten zijn niet van de lucht en het is goed daarop te anticiperen.

Het is aardig dat het circuit in staat is een belangrijk deel van de investeringen zelf te financieren. De VVD steunt het voorstel van harte, maar stelt wel als voorwaarde dat de gemeente Assen een evenredige bijdrage levert.

Mevrouw DE VRIES deelt mee dat haar fractie blij is met het TT-circuit, want alleen al bij de TT zelf zijn meer dan 200 journalisten aanwezig die Drenthe over de hele wereld bekend maken. Bovendien zorgt het circuit voor werkgelegenheid. Het is wel zaak ervoor te zorgen dat er een bufferzone komt tussen het circuit en het Witterveld en dat op een goede manier gebruik wordt gemaakt van het militair oefenterrein De Haar. De milieuvergunning biedt nog ruimte om meer te doen.

Met een bijdrage van € 150.000,- wordt een investering van € 10,4 miljoen mogelijk gemaakt. Spreekster is wel benieuwd naar het antwoord op de vraag wat de gemeente Assen gaat doen.

Assen zou zich bewust moeten zijn van de economische betekenis van het circuit.

In het verleden is al vaker gezegd dat bijvoorbeeld een festival als Lowlands op het circuit zou moeten kunnen worden gehouden: het is een prachtige locatie met goede toeleidingswegen en veel parkeergelegenheid. Het CDA nodigt het college uit met plannen te komen om het mogelijk te maken dat het circuit voor een nog grotere economische stimulans zorgt.

De heer SCHAAP merkt op dat mevrouw De Vries precies heeft aangegeven waar het om gaat: met een eigen bijdrage van € 150.000,- wordt een investering gegenereerd van ruim € 10 miljoen. In het statenstuk wordt geen bijdrage van Assen genoemd, maar in de Voorjaarsnota staat op pagina 28 dat van de provincie en de gemeente een bijdrage van € 150.000,- wordt gevraagd. Als Assen niet bijdraagt, zullen de staten dat horen.

De opmerkingen over verschillende mogelijkheden die het circuit biedt, past in wat het college voor heeft met het circuit: ruimte bieden voor de racerij, maar ook festivals mogelijk maken. In de vorige statenperiode was dit ook al aan de orde en het toenmalige college heeft gezorgd voor milieuvergunningen die dit mogelijk maken. De milieuvergunningen bieden de ruimte om 800.000 bezoekers te ontvangen. Daarvoor worden wel compenserende maatregelen genomen in de vorm van een bufferzone bij het Witterveld. De gevolgen van het wegvallen van de tabaksreclame voor het TT-circuit moet de exploitant zelf in de gaten houden.

De heer DOHLE zegt dat het punt is dat in het stuk alleen de kansen van het circuit worden genoemd, terwijl het toch ook zaak is te kijken naar bedreigingen.

De heer SCHAAP merkt op dat het al heel lang bekend is dat de tabaksreclame zal verdwijnen en wanneer. Hoe daarmee om te gaan is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de exploitant van het circuit.

TWEEDE TERMIJN

De heer HARLEMAN is geneigd te stellen dat dit college haast net zo slordig is als het vorige. Het is niet duidelijk of de staten nu € 75.000,-- of € 150.000,-- beschikbaar moeten stellen. Het college moet de staten een juist voorstel voorleggen.

De heer SCHAAP wijst erop dat de staten wordt gevraagd € 150.000,-- beschikbaar te stellen.

De heer HARLEMAN merkt op ook een bijdrage van de gemeente Assen wordt verwacht.

De heer SCHAAP zegt niet anders te weten dan dat Assen in dezelfde trant moet bijdragen. In de Voorjaarsnota staat dat ook.

De heer HARLEMAN zegt het nu helemaal niet meer te begrijpen. In de financiering is helemaal geen rekening gehouden met een bijdrage van Assen. In de statenvergadering komt GroenLinks hierop nog wel terug, net als waarschijnlijk op de economische onderbouwing. Bovendien meent spreker dat wat in het plan staat, niet geheel door de milieuvergunning wordt gedekt.

De heer DOHLE kan zich voorstellen dat het bestuur van het circuit al nadrukkelijk over de bedreigingen heeft nagedacht. Maar op pagina 4 van het rapport staat dat nog gesprekken zullen worden gevoerd met bestuursleden en directie van de Stichting Circuit van Drenthe. Als de bedreigingen die boven markt hangen werkelijkheid worden, kunnen er complete races verdwijnen, waarmee het plaatje wezenlijk anders wordt.

De heer SCHAAP zegt dat het college de vinger aan de pols zal houden, maar dat het in eerste instantie een verantwoordelijkheid blijft van de stichting.

De VOORZITTER constateert dat de commissie positief adviseert en dat GroenLinks heeft aangekondigd in de statenvergadering nog op het voorstel terug te zullen komen.

Omdat de heer Ensing, die zich als inspreker bij agendapunt 13 heeft gemeld, nog niet aanwezig is, wordt besloten dat agendapunt vooralsnog over te slaan.

14. Statenstuk 2003-62, Concept-ontwerp-begroting 2004, concept-meerjaren-begroting 2004-2007, concept-jaar-rekening 2002 en concept-jaarverslag 2002 Interprovinciaal Overleg

Mevrouw MULDER wijst erop dat in de brief van het IPO gevraagd wordt een reactie uiterlijk 13 mei 2003 toe te sturen, terwijl het nu 14 mei 2003 is.

Deloitte&Touche schrijven dat het IPO wat bijzonder met de bestemmingsreserves omgaat en dat het handig zou zijn wanneer er een treasury-statuuut kwam. Alle provincies hebben zo'n statuut, dus waarom het IPO niet?

Spreekster vraagt in het licht van de aan de gang zijnde en komende bezuinigingen extra aandacht voor de toename van het aantal personeelsleden.

De heer DIJKS wijst erop dat het college bij alle besluiten het voorbehoud maakt dat de staten ermee in moeten stemmen. Het IPO heeft inmiddels vergaderd, maar wanneer de commissie vandaag anders besluit dan het college voorstelt, dan wordt het besluit van het college gecorrigeerd.

Omdat alle provincies inmiddels een treasury-statuuut hebben, zal ook het IPO daaraan moeten werken.

Het kan best zijn dat door het gezamenlijk optrekken van de provincies als het om complexe dossiers of beleidsterreinen gaat, er meer winst kan worden behaald door het personeelsbestand van het IPO te laten groeien dan dat van elke individuele provincie.

De heer ENGELS vraagt of deze laatste opmerking ook is ingegeven door de boventaligheid bij de provincie Drenthe.

De heer DIJKS zegt dat woord niet gebruikt te hebben.

De heer ENGELS dacht dat de heer Dijks toch iets in die richting wilde indiceren, bijvoorbeeld detachering bij het IPO.

De heer DIJKS is het niet helemaal duidelijk wat de heer Engels nu precies wil horen.

De heer ENGELS vraagt of de heer Dijks toen hij een opmerking maakte over de betrokkenheid van de provincie bij het oplossen van de personeelsomvang bij het IPO, ook dacht aan de bij de provincie Drenthe bestaande boventalligheid.

De heer DIJKS zegt dat de discussie over de boventalligheid bij de behandeling van de begroting voor 2003 al is gevoerd. Op wat hierover in het collegeprogramma staat, kan het college de komende tijd worden aangesproken.

De VOORZITTER constateert dat de commissie ook over dit statenstuk een positief advies uitbrengt.

15. Statenstuk 2003-64, Aanwijzing leden algemene ledenvergadering Interprovinciaal Overleg

De VOORZITTER deelt mee dat hierover in de statenvergadering schriftelijk moet worden gestemd, maar dat nu opmerkingen hierover kunnen gemaakt.

Bij de griffie zijn de volgende voorstellen ingebracht:

- bij de fractie van Drents Belang/DOP wordt een kandidaat gesteld;
- het CDA stelt de heer Reukema kandidaat met als plaatsvervanger de heer Jonker;
- de PvdA zal ook met een kandidaat komen;
- de ChristenUnie heeft aangekondigd misschien met een kandidaat te komen;
- de VVD kandideert de heer Dohle met als plaatsvervanger de heer Boerland;
- GroenLinks kandideert de heer Langenkamp met als plaatsvervanger mevrouw Smith.

De heer VEENSTRA deelt mee dat zijn fractie op 20 mei 2003 een kandidaat aanwijst en die naam vervolgens aan de griffie zal doorgeven.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie

geen verdere discussie nodig acht.

Omdat het stuk in de staten opnieuw aan de orde komt, zal de status worden veranderd in B.

Toegevoegd agendapunt Van Gogh-huis

De heer HOLMAN heeft veel waardering voor het enthousiasme en de ideeën van het huidige bestuur van het Van Gogh-huis, maar bij de professionaliteit van het optreden zijn wel wat vraagtekens te zetten. Via de pers is duidelijk geworden dat er een conflict is en dat het bestuur er niet uit komt. Dat heeft een contraproductieve uitwerking op de organisatie. Is de positie van de voorzitter nog wel te handhaven bij een zo langdurig conflict en zou het bestuur niet moeten kijken of het geen tijd wordt voor een oplossing? Kan het college hierin geen rol spelen, opdat er zo snel mogelijk weer een gezonde situatie ontstaat?

De heer SCHAAP verwijst naar de opmerking van het CDA bij het TT-circuit toen van het college gevraagd werd nog veel meer te doen, terwijl de heer Dohle terecht op de bedreigingen die daaruit kunnen voortvloeien, wees.

De provincie heeft ooit eens een investeringsbijdrage gegeven aan de Stichting Van Gogh, een zelfstandige stichting met een eigen bestuur, om een project te realiseren. Nu er wat aan de hand schijnt te zijn, zou het college van Drenthe opeens moeten roepen dat het bestuur, of de voorzitter of de koffiejuffrouw weg moet? De heer Holman kan weten dat dit geen taak van de provincie is. Het gaat om een zelfstandige stichting en de vraag van de heer Holman is dan ook niet terecht.

De heer HOLMAN erkent dat de gedeputeerde formeel gelijk heeft. Het Van Gogh-huis is een van de activiteiten in het speerpunt cultuurtoerisme. Omdat de provincie een forse bijdrage heeft geleverd, kan zij wellicht via informele contacten bereiken dat het probleem zo snel mogelijk de wereld uit gaat. Er moet een situatie ontstaan waarin er geen sprake meer is van negatieve publiciteit, maar waarin op volle kracht vooruit kan worden gekeken.

De heer SCHAAP wijst erop dat de heer Holman met deze interventie zelf voor negatieve publiciteit zorgt. Hij ziet voor het provinciaal bestuur in deze kwestie geen rol weggelegd.

Vervolgens wordt de vergadering geschorst tot de komst van een van de sprekers.

De VOORZITTER heropent de vergadering en heet mevrouw Bunicich, directeur van het NNBT welkom.

Omdat het NNBT een wat uitgebreide presentatie heeft, stelt hij de commissie voor af te wijken van de regel van vijf minuten voor een spreker.

Toegevoegd agendapunt Noord-Nederlands Bureau voor Toerisme

Mevrouw BUNICICH dankt de commissie voor de gelegenheid de situatie bij het NNBT toe te lichten. Het is een heel vervelende, zeer onverwachte situatie. Het NNBT is in de laatste weken van maart geconfronteerd met een oplopende crediteurenstand, een oplopende betalingstermijn en een teruglopende liquiditeitspositie, waardoor het nodig was een aangepaste begroting te maken. Die begroting noopte tot acties. Het NNBT krijgt niet alleen subsidie van de provincies - € 400.000,- per provincie - maar heeft ook inkomsten uit projecten en overige commerciële activiteiten als Internet, de Vakantie Boekingscentrale (VBC) en het recreatiewerk. De subsidie van provincies dekt precies de kosten van het bedrijfsbureau. Het NNBT heeft daarnaast nog andere activiteiten: informatie en documentatie - activiteiten voor de regio-VVV's - internet en databank, projecten als DrentsLandleven en cultuurtoerisme. Verder worden recreatieteams ingezet bij recreatiebedrijven.

Het NNBT moest terug naar zijn kerntaken en heeft daarom geprobeerd taken af te stoten of te verzelfstandigen. De kerntaken worden mede gefinancierd uit de overige activiteiten en de economische omstandigheden van de laatste tijd waren daarbij een nadeel. De VBC scoorde lager, er waren wat tegenvallers en ook de bruidschat van het oude NNBT zorgde nog voor wat problemen. Het resultaat van dit alles is een begroting met een tekort van € 235.000,-, terwijl delen van of gehele projecten nog afgewaardeerd moeten worden.

De liquiditeitspositie is door dit alles sterk verslechterd. Met de commerciële activiteiten moet bijna € 8 miljoen verdiend worden en dat redt de organisatie niet.

Nu de colleges van GS op het verzoek van het NNBT een helder "nee" hebben laten horen, res-

ten nog twee opties: het stopzetten van activiteiten, dus eigenlijk een faillissement, of het doorgaan in afgeslankte vorm. Het gevraagde bedrag van € 2,9 miljoen is niet bedoeld om een gat te vullen, maar om het eigen vermogen aan te zuiveren, de liquiditeitspositie te verbeteren en een stukje werkkapitaal te creëren.

Het stopzetten van de activiteiten van het NNBT heeft veel gevolgen: niet alleen gaan 50 arbeidsplaatsen verloren, ook consumenten en bedrijfsleven zijn de dupe, verdwijnen visie en beleid op toerisme en recreatie, raakt het imago van het Noorden beschadigd, stopt de informatieverstrekking aan VVV's consumenten en bedrijfsleven en verdwijnen de synergievoordelen van één noordelijke organisatie.

Een eenmalige financiële injectie is nodig om niet alleen de problemen op te lossen, maar ook het bedrijfsbureau te reorganiseren. Als dat bureau kleiner wordt, komt er meer budget beschikbaar voor marketing en communicatie, de kerntaken. In de afgeslankte organisatie zouden marketing en communicatie de hoofdmoot zijn. Projecten moeten goed geadmistreerd worden, de VBC moet blijven bestaan en verder moet een klein bedrijfsbureau de organisatie ondersteunen. De colleges van GS hebben geen vertrouwen meer in het NNBT, mede omdat het NNBT al jaren om geld vraagt.

Het rapport-Van Leeuwen was voor spreekster het motief om bij het NNBT in dienst te treden. De begroting voor 2003 is deels op dat rapport gebaseerd. Het financiële plaatje waarvan Van Leeuwen uitging blijkt een begroting te zijn geweest die op een achternamiddag in elkaar is gezet en daarmee is het rapport-Van Leeuwen onderuitgehaald. Spreekster heeft daarop de begroting 2003 bijgesteld. Zo zijn de inkomsten van de VBC € 0,5 miljoen lager begroot. Maar nu ook de reisindustrie heel slecht draait, zijn die inkomsten nog lager.

De administratie van € 8,1 miljoen en de personele organisatie waren niet op orde en daarop is actie ondernomen. Zo zijn het afgelopen halfjaar nog 7 medewerkers vertrokken en is begonnen met het uitbesteden van diverse taken.

Spreekster kan zich voorstellen dat vooral de nieuwe statenleden geen beeld hebben van de totaal-situatie. Bovendien heeft het NNBT nog geen beeld kunnen geven van alle gevolgen van de nieuwe situatie. Er worden zo'n 10.000 consumenten gedupeerd, het bedrijfsleven wordt erg

gedupeerd en bovendien verdwijnen er arbeidsplaatsen. Het lijkt haar niet verstandig op dit moment een hard "nee" te antwoorden op het verzoek om steun, want dan kan de zaak niet goed afgerond worden. Spreekster pleit ervoor dat de provincies door middel van een financiële injectie het NNBT nog een paar maanden de tijd geven om enkele projecten en activiteiten door te schuiven of te verkopen, waarmee een eventuele nieuwe organisatie een toekomst kan krijgen. Als de organisatie in surseance is, lukt dat niet meer. Spreekster vindt het jammer niet de gelegenheid te hebben op de hele geschiedenis in te gaan, want die geschiedenis ligt ten grondslag aan de huidige situatie. Als de organisatie nog enkele maanden steun krijgt, krijgen het bedrijfsleven, de consumenten en de medewerkers een kans de zaak tot een enigszins goed einde te brengen.

De heer HARLEMAN vraagt of het ultimatum van 15 mei 2003 nu niet meer aan de orde is.

Mevrouw BUNICICH meent dat, omdat de provincies niet voldoende inzicht hebben in de consequenties van keuzes die nu gemaakt moeten worden, de oorzaken van de huidige situatie en een eventueel toekomstplaatje - in de toeristische sector gaat in het Noorden bijna € 3 miljard om - het te vroeg is om nu al een definitieve beslissing te nemen. Dat het vertrouwen weg is, is duidelijk. Het is nu van belang zowel de VBC als alle andere zaken tot een goed einde te brengen. Daarvoor is geld nodig.

De heer DOHLE vraagt welke orde van grootte die financiële injectie zou moeten hebben.

Mevrouw BUNICICH gaat uit van € 150.000,-- tot € 200.000,-- per provincie.

De heer HOLMAN vraagt of echt pas half maart duidelijk was dat er een groot probleem was en wanneer de colleges van GS daarover geïnformeerd zijn.

Mevrouw BUNICICH zegt dat de administratie pas eind december op orde was. Januari is besteed aan het opstellen van de kwartaalrapportage, die op 24 januari 2003 bij de provincies moest liggen. In februari is gewerkt aan de jaarrekening. Toen in maart werd gewerkt aan de afronding van januari en februari werd duidelijk dat er een aangepaste

begroting moest komen. Omdat op dat moment zowel de oude als de lopende projecten in kaart waren gebracht, kon dat ook. In de eerste week van april is een actieteam bezig geweest met het zo hard mogelijk maken van de feiten en die feiten zijn op 9 april in de bestuursvergadering gepresenteerd. Het bestuur moest de gedeputeerden informeren.

De heer HOLMAN heeft gehoord dat er via de VBC een bedrag van € 650.000,-- is binnengekomen, dat nog niet naar de ondernemers is doorgesluisd. Is er ondanks dit bedrag op de bankrekening toch een liquiditeitsprobleem?

Mevrouw BUNICICH bevestigt dit.

De heer HOLMAN maakt hieruit dat op een storting door de provincie dus alleen zorgt voor het voldoen van verplichtingen aan anderen.

Mevrouw BUNICICH zegt dat de gelden van de VBC op een aparte bankrekening staan. Als het NNBT nog twee maanden de tijd krijgt, is er ruimte om de VBC af te stoten, te verkopen of op een andere manier ergens onder te brengen, waardoor de boekingen die zijn gedaan behouden kunnen blijven en de consumenten en het bedrijfsleven niet gedupeerd worden. Omdat er een liquiditeitsprobleem is, zal een bewindvoerder als de organisatie in surseance gaat, alle plussen en minnen bij elkaar optellen, want alle onderdelen worden dan tot een boedel gerekend. Per 1 maart 2003 lag er een nieuwe fiscaal-juridische structuur klaar, waarin de VBC helemaal apart stond, maar de problemen hebben ervoor gezorgd dat die structuur nog niet is doorgevoerd.

De heer HOLMAN stelt vast dat, ondanks het feit dat half maart de problemen al bekend waren, de consumenten geld konden blijven storten, geld dat nu onderdeel is van een mogelijk faillissement. Hij vindt dit een vreemde en ook onverantwoorde gang van zaken.

Mevrouw BUNICICH vindt deze conclusie niet terecht. In de laatste twee weken van maart liepen de betalingstermijnen en de lijst van crediteuren op. Dat was het eerste signaal. Pas begin april stonden de cijfers hard op papier. Tot 9 april 2003 heeft de organisatie de tijd genomen de cijfers

door te lichten en toen die vaststonden, zijn ze meteen naar het bestuur gecommuniceerd. De pensioenaheffing is pas op 16 april 2003 bekend geworden.

De heer VEENSTRA vraagt hoe het NNBT van de provincies eerst € 2,9 miljoen kon vragen om dat bedrag na een paar dagen te verlagen tot € 2,6 miljoen, terwijl het volgens berichten uit Fryslân ook wel € 2 miljoen kan worden. Is de strategie van het NNBT wel verstandig geweest?

Mevrouw BUNICICH zegt dat de vraag om € 2,9 miljoen van het bestuur komt en dat die aanvraag hard onderbouwd is, maar dat de gevolgen van een eventueel faillissement nog niet volledig in beeld zijn. Wel is getracht daar een zo compleet mogelijk plaatje van te maken, maar spreekster kan zich voorstellen dat nog niet alle statenleden een visie op deze zaak hebben. Bestuur en directie zijn geschrokken van een "nee" op een heel onverwacht moment, want het gaat wel om een sector waarin € 2,8 miljard omgaat. Spreekster wil voorkomen dat het NNBT enorm negatief in de pers komt doordat tal van consumenten gedupeerd worden en ook het bedrijfsleven ontzettend veel geld misloopt. Het bestuur vroeg € 2,9 miljoen en daar is een hard "nee" op gekomen. Daarom vraagt de directie nu om een kleine injectie om in ieder geval twee, drie maanden verder te kunnen en daarna eventueel het faillissement in te gaan. De provincies hebben ook wel een verantwoordelijkheid, want de fusie tussen de provinciale VVV's heeft onder een ongezond gesternte plaatsgevonden. Er was sprake van een mens-volgt-functie-beleid, waardoor er voor iedere post drie functionarissen waren.

De heer VEENSTRA stelt vast dat het bestuur verbaasd was dat de colleges, terwijl die niet over alle informatie beschikten, niet akkoord gingen met een impuls van € 2,9 miljoen.

Mevrouw BUNICICH zegt dat dit eigenlijk vragen voor het bestuur zijn, want het bestuur heeft een rapport laten opstellen en dit aan de colleges gestuurd. Het bestuur ging ervan uit dat met de colleges over de ontstane situatie en over mogelijke oplossingen zou worden gesproken. Dat gesprek werd vrij abrupt beëindigd.

De heer BOERLAND vraagt waarom in de jaarrekening geen voorziening is opgenomen voor de pensioenverplichtingen. Die verplichting was toch bekend?

Mevrouw BUNICICH zegt dat de reden hiervoor nog niet gegeven kan worden; die zal pas over een week of twee bekend zijn.

De heer BOERLAND wijst erop dat de jaarrekening door de accountant is goedgekeurd. Hoe kan dat? Een heffing van € 300.000,-- komt toch niet zomaar uit de lucht vallen?

Mevrouw BUNICICH antwoordt dat Centraal Beheer de onderbouwing van dat bedrag nog moet leveren en dat nog niet bekend is waar de vordering uit bestaat.

Mevrouw MULDER vraagt of een curator een storting van de provincies van in totaal € 600.000,-- niet gewoon als een extraatje beschouwt.

Mevrouw BUNICICH zegt dat het bedrag, dat van de provincies gevraagd wordt, niet bestemd is voor de VBC. De gelden van de VBC staan op een aparte rekening. Het geld van de provincies is nodig om de organisatie vermogen te geven om nog een aantal maanden te functioneren.

De heer HOLMAN zegt dat de suggestie is gewekt dat wanneer de provincies gezamenlijk € 600.000,-- storten, de mogelijkheid bestaat dat voordat het NNBT failliet gaat, de aantrekkelijke onderdelen verkocht kunnen worden en het geld van de VBC kan worden doorgesluisd naar de ondernemers. Het is de vraag of een curator dat toestaat en bovendien kan de eerste de beste onderneming die zijn geld niet krijgt, het faillissement aanvragen. Daarom rammelt het voorstel van de directie juridisch en is het praktisch niet uitvoerbaar.

Mevrouw BUNICICH merkt op geen geld te vragen om crediteuren te betalen. Als provincie en organisatie gezamenlijk de verantwoordelijkheid nemen, kan tijd gekocht worden om de organisatie nog twee of drie maanden door te laten functioneren, waardoor de mogelijkheid ontstaat bijvoorbeeld de VBC bij een andere organisatie onder te

brengen en projecten als DrentsLandleven en Cultuurtoerisme veilig te stellen.

De VOORZITTER wijst erop dat de staten informatieve vragen kunnen stellen en dat nu geen discussie mag worden gevoerd.

Mevrouw MULDER gaat ervan uit dat de directie zich kan vinden in het rapport van Plas & Bossinade. Hoe denkt zij dan over de inhoud van de een na laatste alinea van dat rapport, waarin staat dat niet uit te sluiten valt dat zich nieuwe financiële tegenvallers zullen voordoen?

Mevrouw BUNICICH zegt dat Plas & Bossinade de opdracht had binnen twee weken te analyseren wat nodig zou zijn om het NNBT een gezonde toekomst te geven. Dat bureau had hier weinig tijd voor en het wil daarom op geen enkele manier aansprakelijk gehouden worden voor rapporten die er nog liggen, bijvoorbeeld oude claims.

De heer BOERLAND merkt op dat uit de geconsolideerde jaarrekening blijkt dat geen enkele voorzieningen voor dubieuze debiteuren is opgenomen, wat met een bedrag aan vorderingen van € 900.000,-- zeer ongebruikelijk is. Wat is de oorzaak?

Mevrouw BUNICICH zegt dat wel een bedrag is opgenomen voor de reguliere dubieuze debiteuren.

De VOORZITTER dankt mevrouw Bunicich voor haar inbreng. Hij verzoekt haar wel aanwezig te blijven, want na de discussie in de commissie heeft zij nog spreekrecht.

De heer HOLMAN is van plan in deze discussie informatie in te winnen om in de statenvergadering eventueel met voorstellen te komen over hoe het verder moet. Eerst moet bekend zijn of bestuurlijk zorgvuldig is gehandeld, of de staten goed geïnformeerd zijn en hoe de verschillende fracties hierover denken.

Het CDA was geschokt enige weken geleden, nog voor de statenvergadering en de persconferentie, te horen dat €3 miljoen nodig zou zijn om het NNBT te laten overleven, al was hier al vaak voor gewaarschuwd en had iedereen dit eigenlijk aan kunnen zien komen.

De heer SCHAAP vraagt wanneer het CDA hiervan precies op de hoogte was.

De heer HOLMAN zegt dat dit nog voor de persconferentie was. Hij heeft hierover in de statenvergadering een opmerking gemaakt, omdat hij het raar vond dat het college hierover in die vergadering geen mededeling deed, maar aan het eind van de middag wel de pers inlichtte.

De heer VEENSTRA wijst erop dat de statenvergadering van verleden week over een heel ander onderwerp ging.

De heer HOLMAN zegt dat het eind van het NNBT een feit lijkt. De colleges hebben besloten geen financiële steun meer te geven. Sprekers fractie is het met dit besluit eens, want de situatie is nu zo dat het vertrouwen op is: ondernemers lopen weg en faillissement dreigt. De kans op het wederom gezond maken van de organisatie is daarmee zeer beperkt.

De conclusie moet dan ook zijn dat na een paar jaar aanmodderen, met respect voor het management, dat na veel inspanning de zaak bijna op orde heeft, de streep te laat is getrokken. Het verwondert sprekers fractie zeer hoe eenieder die verantwoordelijk was, dit heeft kunnen laten gebeuren. Er waren een bestuur dat inmiddels is afgetreden, een management dat vervangen is, adviesbureaus die de zaak hebben doorgelicht en colleges van GS die de gang van zaken steeds hebben gecontroleerd en die steeds hebben bekeken of het verantwoord was er nog geld in te steken. Inmiddels is het laatste jaar meer dan € 1 miljoen verloren.

De heer SCHAAP zegt dat in het rijtje partijen met een controlerende functie ook PS thuishoren.

De heer HOLMAN zegt de rol van de staten en die van de accountant bewust nog niet genoemd te hebben. Maar die staan in de hiërarchie van verantwoordelijken ook niet bovenaan.

De staten hebben het college gemachtigd geld te storten, maar dat gebeurde wel op grond van de gegeven informatie. In antwoord op alle kritische vragen, zei de gedeputeerde steeds met droge ogen dat het allemaal goed zou komen. Nu blijkt dat er onterecht steeds weer vertrouwen is uitgesproken.

De heer VEENSTRA stelt vast dat het CDA ook geen aanleiding zag nader onderzoek te verrichten; de fractie is gewoon akkoord gegaan met de cijfers.

De heer HOLMAN zegt zich in de algemene beschouwingen bij de begroting 2003 zeer kritisch te hebben uitgelaten en te hebben gezegd dat het voor de laatste maal was dat het NNBT geld zou krijgen, waarna binnen een halfjaar een sluitende begroting met daaraan gekoppeld een beleidsvisie voor de toekomst zou moeten worden overgelegd. Er is steeds sprake geweest van een zwabberend beleid; de verantwoordelijken hebben nooit duidelijke keuzes gemaakt en hun beleid steeds afgestemd op de actualiteit van de ontwikkelingen.

De heer VEENSTRA merkt op dat het CDA desondanks steeds akkoord is gegaan.

De heer HOLMAN zegt dat toen het geld beschikbaar werd gesteld er nog geen langetermijnbeleid was. Er was een probleem dat opgelost moest worden en toen is gezegd dat er zowel financieel als beleidsmatig binnen een halfjaar sprake zou zijn van een gezonde situatie. Dat is nu niet het geval en daarom steunt het CDA de mening van het college, dat niet opnieuw € 3 miljoen aan het NNBT moet worden gegeven.

Spreker vindt het verwonderlijk dat de problemen pas in maart duidelijk werden. Wanneer werd het college van die problemen in kennis gesteld? In het programma Cassata van afgelopen zaterdag zei de heer Dohle, toen het ging om de vraag of deze kwestie bij de portefeuilleverdeling binnen het college een rol had gespeeld, dat de heer Dijks tot voor veertien dagen van niets wist. Is dat waar? Misschien kan de heer Dijks die vraag zelf beantwoorden.

De heer SCHAAP zegt ook die vraag wel te kunnen beantwoorden.

De heer HOLMAN vraagt waarom, als het college hiervan al eerder wist, de staten niets is meege-deeld.

De RECRON en de HISWA hebben het vertrouwen in het NNBT opgezegd. Dat zijn duidelijke signalen die een forse doorwerking hebben in de markt, al is steeds gezegd dat het daarbij om slechts 5% tot 10% van de markt ging en dat ze

alleen niet meer mee wilden doen, omdat zij een bestuurszetel wilden hebben.

De heer DOHLE vraagt of wanneer de heer Holman zegt dat het afhaken van de RECRON de reden is de tegenvallende marktprestaties, hij niet voorbij gaat aan de algehele recessie en de gevolgen van de oorlog in Irak voor de totale reisbranche.

De heer HOLMAN erkent dat er een duidelijke relatie is. De economische omstandigheden zitten duidelijk tegen. Het punt is alleen dat het niet serieus nemen van het opzeggen van het vertrouwen door een paar organisaties wel eens een onderschatting van de situatie kan betekenen. De provincies storten geen € 3 miljoen en dat betekent waarschijnlijk het einde van het NNBT. Welke risico's lopen de provincies hierna nog? Is het voor het college al duidelijk wat de consequenties zijn van zijn besluit?

Als dit het einde van het NNBT betekent, zal er snel iets nieuws moeten komen en daarin moeten de mensen uit de sector zelf, RECRON, Recreatieschap, Noorder Dierenpark, de ondernemers in Drenthe en wellicht de Kamer van Koophandel, een primaire rol hebben. Zij weten het beste waaraan de sector behoefte heeft en welke organisatie daar het beste opgezet kan worden. Plas & Bossinade zegt dat zelfs nu nog niet duidelijk is wat het beleid is en welke beleidskeuzes zijn gemaakt. Hoe kon dit gebeuren?

Hoe kon het gebeuren dat de kwestie van de pensioenpremies niet door de accountant is opgemerkt en dat er geen discussie is geweest over de inbaarheid van uitstaande posten?

De heer VEENSTRA vindt de manier waarop het NNBT verleden week het verzoek om een bijdrage van € 2,9 miljoen heeft gedaan en de manier waarop het bureau zich vandaag heeft gepresenteerd, strategisch heel slecht. Het bureau verandert vaak van standpunten en aan die standpunten liggen steeds andere onderbouwingen ten grondslag.

De fractie van de PvdA steunt het besluit van de colleges om het bedrag van € 2,9 miljoen niet te verstrekken. Vermogen, reorganisatie en achterstallige betalingen spelen een rol, maar de cijfers zijn nooit goed onderbouwd. Het verzoek staat ook haaks op de financiële overzichten die tot nu toe zijn verstrekt.

In Drenthe is 12% van de beroepsbevolking werkzaam in het toerisme en het is daarom heel belangrijk voorzichtig met het NNBT om te gaan en geen op emoties gebaseerde beslissingen te nemen. Het NNBT heeft 50 werknemers in dienst, waarmee rekening moet worden gehouden net als met de boekingen die inmiddels zijn gedaan.

De heer ENGELS vraagt een verduidelijking van de uitdrukking op emoties gebaseerd beslissingen.

De heer VEENSTRA doelt op beslissingen die snel genomen worden en die later onomkeerbaar blijken te zijn.

Het moet volstrekt helder worden wat er de afgelopen tijd is gebeurd. De onderste steen moet boven komen. Want hoe kan het dat in een week de gevraagde bijdrage wordt verlaagd van € 2,9 miljoen naar € 2,7 miljoen, € 2 miljoen en nu € 200.000,- per provincie? Hoe verhoudt het positieve resultaat over de eerste maanden van 2003 zich tot deze vraag? Wat is de rol van de accountant? Volgens Plas & Bossinade valt niet uit te sluiten dat zich ook in de toekomst nog vervelende zaken op financieel gebied zullen voordoen. Over al deze zaken moet volstrekte helderheid komen.

De heer BLANKSMA vraagt of de PvdA enig idee heeft van de vorm waarin die onderste steen boven moet komen.

De heer VEENSTRA meent dat het college hierover eerst met het NNBT in gesprek moet, waarbij het gebruik kan maken van de provinciale diensten.

De heer BLANKSMA vraagt of de PvdA hierbij niet direct een rol voor de staten ziet; de staten zouden zelf een onderzoek kunnen doen.

De heer VEENSTRA vindt het daarvoor nog niet de tijd.

Hoe nu verder? Wat zijn de alternatieven? Is een NNBT in afgeslankte vorm een bespreekbare optie? Moet het werk weer per provincie worden opgepakt? Moet het bedrijfsleven meer verantwoordelijkheid nemen? Hoe kan tot een andere verhouding tussen publiek en privaat worden gekomen in deze sector? Het zal wel enkele weken duren voor dit allemaal is uitgezocht.

De heer ENGELS vraagt wat de ratio van dit onderzoek is als het NNBT in surseance gaat als de provincies de portemonnee niet trekken.

De heer VEENSTRA meent dat ook duidelijk moet worden op welk moment die surseance moet worden aangevraagd.

De heer ENGELS heeft begrepen dat wanneer de staten vandaag geen positief signaal geven, die surseance eigenlijk morgen al moet worden aangevraagd.

De heer VEENSTRA denkt dat er nog wel twee weken tijd is om deze vragen te beantwoorden.

De heer HOLMAN zegt dat de twee weken tijd die hij heeft gevraagd los staan van het geven van duidelijkheid over wat de provincie financieel wil doen. Hij gelooft absoluut niet in het verhaal dat met een storting van zes ton het faillissement kan worden afgewend, nog afgezien van het feit of zo'n storting voor een curator acceptabel is.

De heer VEENSTRA denkt dat nog veel informatie ontbreekt.

De heer HOLMAN wijst erop dat als de PvdA het standpunt van het college onderschrijft om geen financiële injectie te geven, de surseance in feite morgen al een feit kan zijn. Er kan dan nog wel worden uitgezocht hoe het allemaal is gegaan, maar die surseance is dan een feit.

De heer VEENSTRA wil weten hoe de aanvraag van € 2,9 miljoen zich verhoudt tot de mededelingen dat het resultaat over de eerste twee maanden van 2003 niet rood was maar zwart.

De heer HARLEMAN maakt uit de woorden van mevrouw Bunicich op, dat ook het NNBT van mening is dat er voor hem in deze situatie geen toekomst meer is; zij vraagt de staten immers haar nog een paar maanden de tijd te geven om de zaken op een fatsoenlijke manier af te ronden. GroenLinks is bereid die ruimte te geven, maar dit betekent wel dat het einde van het NNBT in zicht is. Het college zou over een aantal weken met een voorstel moeten komen hoe het NNBT op een fatsoenlijke manier kan worden beëindigd. Vooraf moet in ieder geval worden dat een eventueel nog door de provincies te storten bedrag in

het faillissement verdwijnt. Getracht moet worden dat de consumenten met zo weinig mogelijk schade hun geld terugkrijgen.

De situatie lijkt op die bij het Van Gogh-huis en op de situatie die met RTV Drenthe lijkt te ontstaan. Kunnen de staten leren van hoe het allemaal is gegaan? Dat kunnen ze en daarom heeft het zin uit te zoeken hoe het precies is gegaan. Ook moet de rol van PS zelf duidelijk worden. GroenLinks zegt al twee jaar dat het bij het NNBT toch anders zit dan het college steeds zei en dus kan wat nu is gebeurd voor geen enkele fractie een complete verrassing zijn. De hoogte van het bedrag was niet bekend, maar uit de jaarcijfers die de staten op 12 maart 2003 kregen, was al af te lezen dat er grotere tekorten zouden zijn.

De heer ENGELS vraagt GroenLinks goed op te letten wanneer hij zal spreken, want dan wordt duidelijk dat niet alleen GroenLinks signalen heeft afgegeven, maar dat het juist de fractie van D66 was die reeds in november daaraan consequenties verbond.

De heer HARLEMAN zegt altijd goed naar de heer Engels te luisteren, omdat van hem altijd veel valt te leren.

GroenLinks heeft inderdaad voorgesteld aan te sluiten bij het onderzoek dat door Groningen zou worden gehouden, maar dat voorstel is niet overgenomen en ook het verzoek tot het houden van een interpellatie over deze zaak, is niet gehonoreerd.

De heer ENGELS merkt op dat D66 als enige fractie dat verzoek heeft gesteund.

De heer HARLEMAN zegt mede daarom te pleiten voor het groter worden van D66; misschien kunnen GroenLinks en D66 dan nog eens de meerderheid vormen.

De heer ENGELS zegt dat zijn partij zich daarom nu voorlopig even aan het CDA en de VVD heeft verbonden.

De heer HARLEMAN wijst erop dat de RECRON al eind 2001 het vertrouwen in het NNBT heeft opgezegd. Als een onderzoek gaat plaatsvinden, kan daaruit blijken dat ook GroenLinks niet alert genoeg is geweest en daarom is het van belang dat wordt onderzocht wat alle actoren hebben

gedaan. Een voorstel daartoe zal GroenLinks zeker steunen.

De heer DOHLE wil aan de lijst van afkortingen nog wel een toevoegen: R.I.P.-NNBT.

Omdat de belangen groot zijn, is het zaak met een meer genuanceerde reactie te komen. Zo'n reactie kan niet in een paar dagen worden opgesteld. Het NNBT is namelijk niet alleen een zelfstandige organisatie, maar ook nog een samenwerking tussen drie provincies. In de provincie Fryslân komt de kwestie de volgende week aan de orde. Een rondgang langs de provincies heeft spreker geleerd dat er nog wisselend over de zaak wordt gedacht. Het enige dat vast lijkt te staan is de overtuiging dat een bedrag van € 2,9 miljoen te veel van het goede is.

Hoe heeft het zover kunnen komen, wie is verantwoordelijk en hoe moet het nu verder? Maar alvorens hierop in te gaan, wil spreker nog iets zeggen over de mening dat alles van tevoren bekend was, dat alles al was bekonkeld en dat de gedeputeerde die in het vorige college verantwoordelijk was, blij is dat hij van deze zaak af is.

Dat is allemaal absolute flauwekul. Ook uit het verhaal van mevrouw Bunicich blijkt dat pas in de tweede week van april de tegenvallende resultaten van de eerste maanden zijn besproken.

Heeft het college het dan niet aan zien komen? Alle fracties wisten dat het niet goed ging met het NNBT. Het was bekend dat de weerbaarheid zo klein was, dat nog maar weinig tegenslag opgevangen zou kunnen worden. Toch mocht van het college een uiterste inspanning worden verwacht om het NNBT op de been te houden.

Het leeuwendeel van zijn inkomsten haalt het NNBT uit de markt, namelijk zo'n € 7 miljoen op een totale omzet van € 8 miljoen en dus vervult het NNBT wel degelijk een functie voor de sector. Recessie en de oorlog in Irak hebben de hele reissector getroffen en dus ook het NNBT. Taken afstoten, reorganiseren, de cultuur veranderen, de zaak op orde brengen, het vertrouwen terugwinnen en tegenslagen in de markt overwinnen, het is een cocktail die menig organisatie zwaar op de maag zal liggen. De staten zullen zo reëel moeten zijn te erkennen dat dit allemaal niet in korte tijd te realiseren is.

Het college besepte de hoge moeilijkheidsgraad ook wel, getuige de vele onderzoeks- en adviesrapporten, alleen al zeven in het afgelopen jaar. Steeds bleek dat de positie van het NNBT zwak

was, de post met vorderingen te hoog en dat voortgang moeilijk maar haalbaar zou zijn. In latere rapporten is sprake van een administratie die vrijwel op orde zou zijn, 60% van de vorderingen wordt in mei geïnd enzovoort. In financiële zin is de vinger zeer nadrukkelijk aan de pols gehouden. Op dit punt valt het college niets te verwijten. Nu blijkt het hardheidsgehalte van al die rapporten boterzacht te zijn.

Is de aandacht niet te veel gericht geweest op overleven, op de financiën en op de reorganisatie? Vrijwel nooit is de vraag gesteld of de organisatie wel voldoende kwaliteit had om al haar taken te volbrengen. Waren bestuur, management en medewerkers wel op hun zware taak berekend? In alle rapporten staat hierover vrijwel niets. Zou het nieuwe bestuur, dat vooraf toch goed geïnformeerd was, wel zijn aangetreden als het dit allemaal had voorzien? Kennelijk is ook het bestuur door de recente ontwikkelingen verrast, terwijl dat toch als eerste de signalen had moeten krijgen.

De heer ENGELS stelt vast dat de heer Dohle eerst zegt dat de opdracht zo omvangrijk was dat het de vraag was of enige organisatie daarmee wel uit de voeten zou hebben gekund, terwijl hij nu betwijfelt of de kwaliteit van management en medewerkers het wel mogelijk maakte die opdracht te vervullen. Als het laatste waar is dan kon het NNBT überhaupt niet aan zijn opdracht voldoen.

De heer DOHLE wijst erop dat Plas & Bossinade onomwonden stelt, dat wil het NNBT goed en adequaat op de markt kunnen opereren, er een andere bezetting moet komen. Er wordt nu een situatie geschetst van een zeer ingrijpende reorganisatie waarbij iedereen plaats moet maken voor een hoger gekwalificeerde medewerker. De taakstelling die de staten eind vorig jaar aan het NNBT hebben opgelegd, was wellicht te veel gericht op overleven en hield onvoldoende rekening met de kwaliteit van de organisatie. Ook de adviesrapporten zijn hierop onvoldoende ingegaan en dat moeten de staten zichzelf aanrekenen: dat hadden zij moeten zien.

De heer HARLEMAN hoort van de heer Dohle dat het college niet zoveel te verwijten valt, maar halverwege 2001 is een kritisch accountantsrapport over het NNBT verschenen, dat de staten pas

in de loop van 2002 hebben ontvangen. Verder waren de stukken van 12 maart 2003 al in januari beschikbaar. Als de VVD dit weet, heeft ook zij dan enige kritiek op het college?

De heer DOHLE vraagt of nu de discussie van eind 2002 moet worden overgedaan. Zo'n discussie draagt toch nauwelijks bij aan het verkrijgen van helderheid in het dilemma waar de staten nu mee geconfronteerd worden?

Het NNBT is een zelfstandige organisatie met een zelfstandig bestuur en de staten en het college kunnen niet aansprakelijk worden gesteld voor elk initiatief van een gesubsidieerde instelling dat verkeerd afloopt.

De heer ENGELS vraagt naar de betekenis van het woord "aansprakelijk". Wordt politieke verantwoordelijkheid bedoeld of financiële aansprakelijkheid als dingen fout lopen?

De heer DOHLE zegt op de financiële aansprakelijkheid nog terug te komen.

De heer ENGELS vraagt of het feit dat het NNBT een zelfstandige organisatie is met een eigen verantwoordelijkheid dus betekent dat er eigenlijk niet meer gesproken kan worden over een mogelijke politieke verantwoordelijkheid van het college.

De heer DOHLE antwoordt dat die verantwoordelijkheid aanzienlijk anders ligt, vooral omdat het NNBT in zijn voorstel waarmee een bijdrage van € 3 miljoen van de provincies is gemoeid, heeft gekozen voor buigen of barsten. Dat is een verantwoordelijkheid van het bestuur; het provinciaal bestuur kan daarvoor niet aansprakelijk worden gesteld.

De heer HOLMAN stelt vast dat de heer Dohle de Drentse burgers dus gaat uitleggen dat de provincie een bedrag van € 1 miljoen kwijt is, maar daar eigenlijk niets aan kan doen.

De heer DOHLE zegt dat het plat gezegd daar wel op neerkomt. Wat eind vorig jaar is besloten en waarover binnen elke fractie wel twijfel bestond, kan niet meer worden teruggedraaid. Uiteindelijk ging een statenmeerderheid wel akkoord met een lening van € 1,2 miljoen en een schenking van € 300.000,--.

Controverses zijn vrijwel nooit verstandig en de controverse met de RECRON is dat ook niet. Het vertrouwen opzeggen voordat een bestuur bekend is, roept vragen op en ook de datum waarop dit gebeurde - vlak voor de verkiezingen - had een politieke lading. Het signaal was duidelijk, maar het is de vraag of toerisme en recreatie ermee geholpen zijn.

Een gesprek tussen het college en vertegenwoordigers van de branche om na te gaan wat voor zowel de korte als de lange termijn het beste is, ligt voor de hand, waarbij moet worden voorkomen dat de provincie direct partij wordt. Een interne exercitie over wat te doen staat, ligt meer voor de hand.

Moet er een nader onderzoek komen? Bij de provincie is een rekenkamerfunctie duidelijk in beeld en het is misschien verleidelijk daarmee alvast te experimenteren, maar wat de VVD betreft is dat nog niet aan de orde. Op basis van de adviesrapporten is al wel duidelijk wat nodig is.

Het NNBT zegt dat wanneer de provincies geen bijdrage geven, het surseance zal aanvragen. De VVD is daar helemaal niet zo tegen, want bij een surseance komt de echte nulmeting in beeld. Er wordt nu een klein krediet gevraagd om de organisatie nog een paar maanden te laten functioneren, maar schuldeisers zullen direct een claim leggen op het moment dat zij weten dat het NNBT weer geld heeft.

De onderzoeken hebben vaak meer vragen opgeworpen dan beantwoord. Zijn de onderzoekers niet te veel uitgegaan van de door het NNBT verstrekte gegevens, terwijl die organisatie zelf de gegevens niet op een rij had en zijn de adviseurs, de staten en het college daardoor niet op het verkeerde been gezet? De functie van de accountant is daarbij ook zeker in het geding.

De sector is zelf verantwoordelijk voor hoe het nu verder gaat. De VVD is ook niet voor het opnieuw oprichten van een provinciale VVV. Er moeten initiatieven uit de markt komen, waarbij nadrukkelijk gekeken moet worden naar nieuwe samenwerkingsvormen met krachtige organisaties, ook van buiten de provincie. De ANWB is al eens genoemd, maar de sector kan heel goed zelf de eigen partners kiezen.

Als er een einde komt aan het NNBT, komt er ook een einde aan de huidige structurele geldstroom. Aanloopsubsidies voor nieuwe plannen en initiatieven moeten dan vallen binnen de criteria.

Wat moet er op korte termijn gebeuren? Het college moet met een heldere koers komen over hoe nu op korte termijn moet worden gehandeld en moet de financiële en organisatorische gevolgen van het wegvallen van het NNBT in kaart brengen. De provincie stopt er geen geld meer in; bij een surseance komt er een bewindvoerder die eerlijke en zakelijke gesprekken gaat voeren met crediteuren en die de organisatie gedurende een bepaalde periode draaiende zal houden. Dan wordt de nulstand duidelijk en weten de provincies waar ze echt aan toe zijn.

Er moet nadrukkelijk aandacht zijn voor de positie van de mensen die al vakanties hebben geboekt. Het NNBT zou als de sodemieter alle bedrijven waarbij vakanties zijn geboekt, hun geld moeten geven. Het geld staat op een aparte bankrekening, dus dat moet geen probleem zijn. Spreker roept alle partijen op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen en te bekijken hoe het beste kan worden gehandeld. Hij vindt het opvallend dat er tot nu toe vanuit de sector zelf vrijwel geen reactie is gekomen. Of het bedrijfsleven vindt het allemaal niet erg, of het heeft nog geen zicht op de consequenties van het wegvallen van het NNBT.

De VOORZITTER verzoekt de commissie naar vergaderkamer 0.29 te verhuizen.

(De vergadering wordt voor enige minuten geschorst en daarna hervat.

De heer Van Pijkeren en mevrouw De Vries verlaten de vergadering.)

De heer WENDT vindt het weinig zin hebben in herhaling te treden. Ook zijn fractie ziet nog maar weinig mogelijkheden voor het NNBT. Er is geen enkele garantie dat met een injectie van € 2,9 miljoen de zaak op orde komt. Wel moet onderzocht worden hoe het zover heeft kunnen komen, waarbij de rol van de accountant, de rol van GS, de informatieverstrekking door het NNBT en de rol van PS aan de orde moeten komen. De grootste zorg van de ChristenUnie gaat toch wel uit naar de mensen die al geboekt hebben en naar de bedrijven die dit geld nog niet hebben ontvangen, al is het onduidelijk of een injectie van € 200.000,-- per provincie hier nog iets kan redden. Misschien is een VBC in surseance wel veel gemakkelijker te slijten.

De heer ENGELS is het eens met de conclusies van GS zoals die in de brief zijn verwoord. D66 heeft geen vertrouwen meer in een toekomst voor het NNBT in deze vorm en er moet dan ook geen geld meer in het NNBT gestoken worden, ook niet om nog de gelegenheid te hebben om iets te bekijken of te doen. Met betrekking tot wat nu wacht D66 de voorstellen de van het college af.

De vraag wie politiek verantwoordelijk is, behoort heel nadrukkelijk te worden gesteld, want er worden nu flinke bedragen afgeboekt en nakomende verliezen zijn niet uit te sluiten.

D66 discussieert al enige jaren met het college over het recreatie- en toerismebeleid en heeft steeds nadrukkelijk gewezen op de omvang van de politieke verantwoordelijkheid gekoppeld aan de informatieplicht. D66 vond hiervoor geen steun in de staten, maar duidelijk moet zijn dat D66 - en dan niet omdat het zijn zin niet kreeg - in november 2002 nadrukkelijk niet heeft ingestemd met het nog verder verstrekken van geld aan het NNBT.

De politieke verantwoordelijkheid lag bij GS en in dit licht heeft spreker op 23 april 2003 ook een opmerking gemaakt over de portefeuillewisseling. Daarop is door het college niet ingegaan en spreker is er in tweede termijn niet op teruggekomen. Juist het overdragen van de portefeuille van de zittende gedeputeerde naar een andere heeft D66 uitgelegd als het niet hebben van voldoende vertrouwen dat het allemaal tot een goed einde zou komen. Hoe kijkt het college zelf aan tegen het nemen van verantwoordelijkheid voor deze deconfiture ten aanzien van de financiële afboeking? In de politiek bestaat toch ook zoiets als nadenken over "de eer aan jezelf houden"?

Dat de hele zaak wordt onderzocht, is uitermate belangrijk. Het is alleen de vraag of dat door een rekenkamer moet gebeuren, via een officiële enquête waartoe de nieuwe Provinciewet de mogelijkheid biedt, of dat het kan blijven bij een gewoon onderzoek zoals in Groningen is gedaan. Wat willen de staten dan met dat onderzoek bereiken? Leren is altijd goed, maar het is de vraag of dit onderzoek iets moet opleveren in relatie tot de politieke verantwoordelijkheid. Welke vragen gaan gesteld worden, welke antwoorden zijn gewenst en wat wordt met die antwoorden gedaan?

Nu dit punt ook in de staten aan de orde komt, zal ook een discussie moeten plaatsvinden over de omvang van de politieke verantwoordelijkheid en de sanctionering daarvan. Welke gevolgen wor-

den verbonden aan het oordeel van de staten over de verantwoordelijkheid van het college? De fractie van D66 is van mening dat er sprake is van collegiale verantwoordelijkheid, maar de Provinciewet geeft duidelijk aan dat de staten de bevoegdheid hebben ook individuele leden van het college voor het collegebeleid ter verantwoording te roepen en dat zij zelf mogen uitmaken wie van de gedeputeerden consequenties uit deze politieke verantwoordelijkheid zouden moeten trekken.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN wijst erop dat in 1999 *f* 1,7 miljoen in het NNBT is gestoken voor de aanstelling van een accountmanager en de fusiekosten. Er was toen geen werkplan. In juni 2002 bleek er een liquiditeitstekort van € 1,2 miljoen te zijn, waarna een extra eenmalige subsidie van € 150.000,- per provincie beschikbaar werd gesteld, plus € 1,2 miljoen in de vorm van een voorschot op de subsidies over de jaren 2003 tot en met 2008. Bovendien was er een zoveelste plan om met een nieuwe start te beginnen en het college heeft toen duidelijk gezegd dat wanneer die nieuwe start zou zijn gemaakt er geen problemen meer zouden zijn. Via kwartaal-rapportages zou de vinger aan de pols gehouden worden. Nu wordt ineens € 2,9 miljoen of € 2,6 miljoen extra gevraagd, terwijl de problemen die nu spelen eigenlijk ook al in de rapporten uit 1999 werden genoemd. De bedrijfsprocessen zijn niet onder controle, de projectadministratie verloopt niet goed, de markt trekt zich terug en bovendien zijn meer financiële tegenvallers niet uit te sluiten, want er moeten waarschijnlijk ook nog pensioenpremies worden betaald.

De OPD heeft al eerder voorgesteld de stekker er maar uit te halen. Zij gaat in ieder geval akkoord met het standpunt van GS om niet weer zoveel miljoen in deze zaak te stoppen. Spreekster onderschrijft het advies van de heer Dohle om het geld van de 4.500 boekingen, dat op een aparte rekening staat, zo snel mogelijk aan de bedrijven over te maken.

Het is nu in de eerste plaats een taak van het bedrijfsleven om te bekijken hoe een organisatie die zo belangrijk is voor recreatie en toerisme in de toekomst vorm kan krijgen.

Omdat er al enorm veel onderzoeken zijn geweest, vraagt spreekster zich af of een nieuw onderzoek nog wel zin heeft.

Bij het nu nog geld beschikbaar stellen voor een overgangsregeling zet spreekster grote vraagtekens.

De heer SCHAAP wil nog eens in het kort de beweegredenen schetsen die het college ertoe hebben gebracht de vraag van het NNBT met een "nee" te beantwoorden, zoals ook al in de brief van 12 mei 2003 is vermeld.

De heer ENGELS meent dat die opsomming dan wel achterwege kan blijven.

De heer SCHAAP merkt op dat het college in feite net zo verrast was als de staten en de directie over de snelle omwenteling bij het NNBT, al had eigenlijk iedereen wel het gevoel dat het bij het NNBT niet soepel ging. Het was niet voor niets dat de afgelopen jaren de ene na de andere accountant zich over de cijfers boog. In juni en december 2002 is in de staten uitgebreid over het NNBT gediscussieerd en toen heeft een meerderheid met een financiële injectie ingestemd, mits het college de vinger aan de pols hield. Daarom heeft de Friese accountantsdienst het NNBT onderzocht en moesten er kwartaalrapportages gemaakt worden. Daarna heeft de accountant Reitsema de zaak nog onderzocht en al die onderzoeken waren erop gericht of het rapport-Van Leeuwen wel werd uitgevoerd. Het nieuwe bestuur van het NNBT heeft vrij snel van de directie te horen gekregen dat het niet goed ging. Het bestuur heeft toen Plas & Bossinade uitgenodigd nog eens een analyse te maken en toen daaruit bleek dat het toch niet helemaal snor zat, heeft het bestuur op 8 april 2003 de toenmalig gedeputeerde Dijks gebeld met de mededeling dat het wel eens zwaar weer zou kunnen worden. Dit is toen ook aan de onderhandelaars van de PvdA meegedeeld. Op 10 april 2003 heeft het bestuur met de drie toen nog verantwoordelijk gedeputeerden gesproken en toen daarna Plas & Bossinade met zijn verhaal kwam, is daarover onmiddellijk gesproken met de drie colleges van GS. De drie gedeputeerden hebben toen een week gevraagd om de consequenties van de analyse van Plas & Bossinade te onderzoeken, om op 6 mei 2003 weer met het bestuur te spreken. In hun afzonderlijke vergaderingen hebben de drie colleges van GS besloten dat wat het NNBT vroeg een brug te ver was. Dat is nog dezelfde middag aan het bestuur meegedeeld.

Het bestuur moest zich toen beraden op de ontstane situatie, waarbij termen als faillissement over de tafel zijn gegaan.

Met het bestuur is afgesproken dat de colleges richting hun eigen staten pas op de plaats zouden maken tot het bestuur zich op de consequenties zou hebben beraden, waarna de colleges zich zouden beraden op de vorm waarin het nieuws richting staten en media zou gaan. De afspraak was dat dit in de middag van 7 mei 2003, tussen 2 uur en 4 uur zou gebeuren.

Spreker was dan ook hogelijk verbaasd op de ochtend van 7 mei 2003 geconfronteerd te worden met een verhaal over een mogelijk faillissement van het NNBT, welke verhaal direct door de media werd opgepikt. Hij betreurt deze gang van zaken en heeft zich eraan geërgerd, omdat de medewerkers van het NNBT het verhaal nu via de media hoorden. In een zo ernstige zaak kan men niet op elk moment roepen wat men wil en wat men denkt.

Spreker constateert dat de meeste fracties het eens zijn met het "nee" van het college.

Hoe het zover met het NNBT heeft kunnen komen is te lezen in de verslagen van alles wat de afgelopen tijd gebeurd is. Het is niet alleen voor het college maar blijkbaar ook voor het NNBT zelf een verrassing geweest dat de zaak zo snel heeft kunnen kantelen, maar desondanks zal het college de staten niet vragen nogmaals een financiële injectie te geven.

De heer HOLMAN zegt dat met de vraag hoe het zover heeft kunnen komen, eigenlijk bedoeld was of het niet voorkomen had kunnen worden.

De heer SCHAAP wijst erop dat een helderziende het misschien had kunnen voorkomen, of wanneer steeds op het juiste moment de juiste cijfers op tafel waren gelegd. Op 28 februari 2003 heeft huisaccountant van het NNBT een jaarrekening gepresenteerd, waaruit niet bleek dat er met de vorderingen van alles aan de hand was. De Friese accountantsdienst heeft wel gewezen op de risico's bij de vorderingen, maar het NNBT antwoordde daarop te verwachten per 1 mei 2003 60% binnen te hebben. Daarna heeft Reitsema nog op het risico hiervan gewezen en na hem volgden nog allerlei accountants. Wat hadden de provincies vanaf november/december 2002 dan nog meer kunnen doen?

De heer HARLEMAN merkt op het niet alleen om de laatste maanden gaat, maar ook om de voor-geschiedenis. In de zomer van 2001 werd in een accountantsrapport deze ontwikkeling al min of meer voorspeld. Het college heeft toen gekozen voor een jaar van pappen en nathouden en daar-om kan het nu dan wel snel zijn gegaan, maar de oorzaken waren in 2001 al bekend.

De heer SCHAAP zegt met veel waardering ge-luisterd te hebben naar een uitzending van RTV Drenthe waarin de heer Langenkamp zei dat het college eigenlijk niets te verwijten valt, omdat de staten er zelf bij hebben gezeten. In juni 2002 en in december 2002 hebben de staten gewoon be-sloten tot een extra injectie. Er zijn toen wel voor-waarden gesteld en aan die voorwaarden is vol-daan. Misschien zijn de cijfers nu wel naar boven gekomen, omdat de organisatie langzamerhand onder controle komt.

De heer ENGELS was juist blij dat de heer Harleman de woorden van de heer Langenkamp niet herhaalde, want wat hem betreft waren dat allemaal zeer onzinnige opmerkingen. De gede-puteerde zegt dat misschien alleen een helder-ziende de huidige situatie had kunnen voorzien, maar in de aanloop naar de meerderheidsbeslui-ten in de staten zijn door verschillende fracties signalen afgegeven dat het absoluut niet zeker was dat het allemaal goed zou aflopen. Alleen omdat het college zei dat de provincies met elkaar moesten proberen er iets van te maken, kreeg het NNBT steeds het voordeel van de twijfel.

De heer VEENSTRA meent dat de claim van € 2,9 miljoen echt een volstrekte verrassing was.

De heer HOLMAN merkt op dat wanneer een accountant in feite verantwoordelijk wordt voor het signaleren van problemen en wanneer pas daarna maatregelen worden genomen, de vraag rijst wat een bestuur, een management en een college van GS dat toezichthouder is, doen. Als een financiële analist een analyse maakt over de inbaarheid van schulden die uitstaan, dan hoeft een accountant daar geen opmerking over te maken. Misschien kan het hem wel kwalijk worden genomen dat hij dat niet doet, maar daarmee is de verantwoorde-lijke niet vrijgepleit.

De heer SCHAAP vindt het opmerkelijk dat in een goedkeurende accountantsverklaring een post vorderingen van € 900.000,- niet is opgeno- men en geen melding wordt gemaakt van een pensioenverzekeraar die misschien ook nog wel een duit wil hebben. Een provinciaal bestuur moet erop kunnen rekenen dat de gegevens uit de accountantsverklaring correct zijn. Omdat de pro- vincies er geen goed gevoel over hadden, hebben zij nog weer iemand er naar laten kijken. Op grond van de door hem gegeven waarschuwing is op- nieuw contact opgenomen met het NNBT en het college heeft er dus alles aan gedaan.

Als een provinciaal er niet meer op kan rekenen dat in een goedkeurende accountantsverklaring de gegevens correct zijn, ontstaat wel een heel bijzondere situatie. Spreker moet er niet aan den- ken dat in de controle van elke gesubsidieerde instelling zoveel energie moet worden gestoken.

De heer HOLMAN is het daarmee eens. In een normale situatie moet het college op de accoun- tantsverklaring kunnen vertrouwen.

De heer SCHAAP meent dat dit in elke situatie moet gelden.

De heer ENGELS erkent dit, maar dat het college het NNBT zo actief heeft belaagd met accountants bevestigt het vermoeden, dat ook het college het gevoel moeten hebben gehad dat het niet goed ging.

De heer SCHAAP wijst erop dat de staten zelf om die tests hebben gevraagd. Het is niet zo dat om- dat het college wist dat het niet goed zat, het al die accountants heeft ingeschakeld. Iedereen wist het en dat is de reden dat de vinger aan de pols is gehouden.

Dat te onverschillig op de signalen van de RECRON gereageerd is, vindt spreker wel een bijzonder verwijt. Tijdens de discussie over een injectie aan het NNBT roept een van de branche- organisaties iets. Het NNBT is dan niet geholpen met de opmerking dat de RECRON eigenlijk wel een punt heeft. Op het moment dat ervoor geko- zen wordt met man en macht te proberen om ter wille van de toeristische sector de organisatie in de benen te houden, moet niet meteen worden ingegaan op opmerkingen van een RECRON of HISWA.

De keuze van de portefeuille is voor sommigen kennelijk een boeiend thema, maar het is allemaal heel simpel gegaan. Tijdens de discussie tussen de PvdA en de VVD over de portefeuillevreiding is besloten de portefeuille economische zaken aan de PvdA te geven; in de visie van de PvdA hoorde het onderdeel recreatie en toerisme daar gewoon bij. Het telefoontje van het bestuurslid van het NNBT aan de heer Dijks is dan ook gewoon aan de onderhandelaars gemeld en spreker heeft dan ook helemaal niet het gevoel dat hem iets door de strot is geduwd. Integendeel.

Hoe het nu allemaal verder moet, weet het college ook niet. Dat het CDA de RECRON en het Recreatieschap nu al in stelling brengt, laat spreker voor rekening van die fractie, want hij is zover nog lang niet.

Met betrekking tot de rol van de accountant staat in de brief van 12 mei 2003 dat die nog eens goed bekeken moet worden. De colleges zullen zeker laten nagaan wat precies de verantwoordelijkheden zijn van een accountant.

Spreker bespeurt bij de fractie van de PvdA de mening dat, met alle onzekerheden die er zijn, de deur niet in een klap helemaal dicht moet worden geslagen, omdat daarmee de mogelijkheid om nog een bepaalde keuze te maken, wordt afgesneden. Hij kan zich daar iets bij voorstellen, maar er is nu wel sprake van een acuut probleem. Heeft de PvdA wellicht de mening dat het NNBT onderwerp is van allerlei vragen en dat wanneer het antwoord op die vragen komt, het NNBT er nog wel moet zijn?

De heer ENGELS vraagt of dit betekent dat het college het, in weerwil van wat in de brief staat, niet geheel uitgesloten acht dat nog wordt nagedacht over het mogelijk toch nog injecteren van geld in het NNBT.

De heer SCHAAP ontkent dit. Het standpunt van het college is helder, maar hij heeft de vraag van de PvdA zo begrepen dat die fractie zich afvraagt of het wel verstandig een streep onder het NNBT te zetten als nog niet duidelijk is hoe in de functie die het NNBT vervuld heeft gaat worden voorzien. Of er nog wel tijd is om het antwoord op die vraag te vinden, weet hij niet.

De heer ENGELS zegt het verzoek van het NNBT om nog eens € 150.000,- in relatie te hebben

gebracht met de opmerking van de PvdA om nog enig respijt te geven om zaken uit te zoeken.

De heer LOOMAN wijst erop dat eerst € 3 miljoen is gevraagd en dat vandaag een andere vraag voorligt. De PvdA heeft volstrekt onvoldoende inzicht in de zaken om die vraag te beantwoorden. Op basis van de huidige situatie en onder druk van de surseance is het antwoord op die vraag gewoon "nee", maar als het NNBT nog met een heel goed verhaal komt waaruit blijkt dat de gevolgen voor de individuele vakantiegangers nog opgelost kunnen worden, dan wil de fractie daar nog wel eens naar kijken.

De heer SCHAAP zegt dat de rol die de provincie tot nu toe heeft gespeeld op het gebied van recreatie en toerisme in relatie tot marketing en promotie bij de provincie hoort. Het is dus niet einde NNBT is einde financiële bijdrage in welke vorm dan ook. Het is met het NNBT niet gelukt, maar misschien kunnen de doelstellingen met hetzelfde geld op een andere manier wel gerealiseerd worden. Recreatie en toerisme blijft een speerpunt van werkgelegenheidsbeleid in het collegeprogramma.

De heer HOLMAN vraagt of hij uit deze woorden mag opmaken dat het college afstand neemt van de suggestie van de VVD.

De heer SCHAAP zegt van niemand afstand te nemen. Hij vertolkt alleen de mening van het college.

Spreker constateert dat GroenLinks wel uitgaat van het einde van het NNBT maar kiest voor een nette afwikkeling. Netjes afwikkelen kan betekenen dat de provincie iets moet doen. Als het faillissement eenmaal een feit is, is er geen sprake meer van netjes afwikkelen.

De heer HARLEMAN zegt zich niet inhoudelijk met de afwikkeling te willen bemoeien. Hij gaat ervan uit dat het college en het bestuur van het NNBT enige ruimte nodig hebben om tot een goede afwikkeling te komen en zijn fractie is in beginsel bereid die ruimte te geven.

De heer SCHAAP krijgt net als de heer Dohle bij het lezen van alles wat de afgelopen tijd is gebeurd, het gevoel van een cocktail van ellende.

Hij onderstreept ook diens kritische opmerkingen over de houding van de RECRON in de verkiezingsstrijd.

Het is niet de verantwoordelijkheid van de provincie op dit moment een standpunt over de VBC in te nemen, dat is een verantwoordelijkheid van het NNBT. Hoe kan voorkomen worden dat daar schade ontstaat? Spreker vreest dat als het NNBT in faillissement gaat, dat wel een probleem wordt. Hoeveel tijd geven de staten het NNBT dan om dit probleem op te lossen?

De heer DOHLE wijst erop dat de overboekingen van de consumenten zo snel mogelijk doorgesluisd kunnen worden naar de recreatiebedrijven die feitelijk recht hebben op dat geld. Dat geld staat op een aparte bankrekening, maar de vraag is wel of dat geld ook als onderpand geldt.

De heer VEENSTRA vindt het ook de vraag of, hangende een surseance, dergelijke acties juridisch wel zijn toegestaan.

De heer DOHLE zegt dat het geld niet van het NNBT is. Waarom zou het dit dan moeten houden? Het is van belang dat al deze zaken nu als de sodemieter in beeld komen.

De heer SCHAAP vraagt wat, wanneer het NNBT razendsnel in surseance gaat en dit geld onderdeel wordt van de boedel, nog kan worden gedaan. Zijn de staten dan bereid voor dit doel ruimte te creëren?

Spreker erkent dat D66 in december tegen het voorstel om het NNBT geld te geven heeft gestemd.

De gang van zaken met betrekking tot de portefeuillewisseling meent hij voldoende te hebben besproken.

De heer ENGELS herhaalt zijn vraag hoe het college zelf aankijkt tegen de mogelijkheid de eer aan zichzelf te houden.

De heer SCHAAP zegt dat dan de vraag aan de orde is of het college meent zelf tot en met geblunderd te hebben.

De heer ENGELS zegt dat het gaat om de vraag of het college een opvatting heeft over wie van de collegeleden een specifieke verantwoordelijkheid

heeft en of het antwoord op die vraag niet moet leiden tot de vraag of dat collegelid niet zelf consequenties moet trekken uit de ontwikkeling zoals die heeft plaatsgevonden.

De heer SCHAAP meent dat de heer Engels naar de bekende weg vraagt. Het college is in collectief verantwoordelijk en hij is de portefeuillehouder. Het is een weeffoutje in het dualisme dat het college als geheel verantwoordelijk is.

De heer ENGELS wijst erop dat ondanks dat de staten de bevoegdheid hebben het college als geheel, maar ook de individuele leden afzonderlijk ter verantwoording te roepen voor het collegebeleid. Het gaat er nu om of het college zelf een mening heeft over het feit dat een van de collegeleden, vanuit zijn individuele verantwoordelijkheid voor het collegebeleid, nadenkt, heeft nagedacht, of een opvatting heeft over het feit dat hij misschien de eer aan zichzelf moet houden.

De heer SCHAAP merkt op dat wanneer dit het geval was, dat allang zou zijn gebeurd. Het antwoord is dus gewoon: "Nee."

De heer ENGELS vraagt of ook het huidige debat voor het college geen aanleiding is te overwegen of niet een van zijn leden de eer aan zichzelf zou moeten houden.

De heer SCHAAP zegt dat ook het antwoord op die vraag "nee" is, maar dat de staten zelf nog van alles kunnen doen.

De heer ENGELS zegt dit te weten, maar ook in dit geval een elegante oplossing te prefereren boven politiek geweld.

De heer DIJKS merkt op dat uit de woorden van de heer Schaap al voldoende is gebleken dat in het college de zaak voldoende is besproken.

De VOORZITTER vraagt mevrouw Bunicich of naar haar mening de commissie bepaalde punten geen aandacht heeft gegeven.

Mevrouw BUNICICH zegt dat de discussie in Drenthe heel anders was dan die in Groningen. Zij is zich ervan bewust de volledige verantwoordelijkheid te dragen voor het NNBT en alles wat de

afgelopen halfjaar is gebeurd. Maar voor de geschiedenis van het NNBT zijn ook de staten verantwoordelijk.

Als morgen of volgende week een aanvraag om surseance wordt ingediend, zal een aantal partijen erg benadeeld worden. In de discussie in de commissie heeft zij de nadrukkelijk aandacht voor het stoppen van projecten en voor de gevolgen hiervan voor het kleine bedrijfsleven, gemist. Het gaat dan niet alleen om de VBC waarin ruim € 2 miljoen per jaar omgaat, maar ook om leveranciers binnen de projecten en om de particulieren die in DrentsLandleven participeren. Zij is verbaasd over de nadrukkelijke aandacht voor de politieke aspecten en het ontbreken van aandacht voor de toekomst, terwijl juist dat laatste aspect de reden was om geld van de provincie te vragen. Het was niet luchthartig € 2,6 miljoen lukt niet en dus kan het ook wel € 150.000,-- zijn, het gaat om geld voor een nette afwikkeling richting bedrijfsleven en gelet op de start van het NNBT in 1999 zullen alle partijen hiervoor verantwoordelijkheid moeten nemen.

Het is niet toegestaan vlak voor een periode van surseance heel grote overboekingen te doen. Het zou van directie en bestuur heel onverantwoord zijn om de gelden van de VBC - € 650.000,-- - naar het bedrijfsleven over te maken, hoe graag zij dit ook willen. Het geld staat op een aparte bankrekening. Op het moment dat er surseance intreedt, komt er een bewindvoerder en die kijkt niet naar projecten en wat die voor het Drentse bedrijfsleven betekenen, nee, die kijkt naar de debiteuren en de crediteuren. Binnen een week heeft hij de stand van zaken opgemaakt, doet de hele handel op slot en gaat aan de slag om gelden te innen en anderen te betalen. De gelden van de VBC zullen daar gewoon bij betrokken worden.

Spreekster heeft ook een visie van de commissie op het toeristisch beleid gemist. Dat beleid vergt aandacht, want de reisindustrie staat onder enorme druk. Als de rol van het NNBT helemaal verdwijnt, kan een enorm verlies ontstaan. Mede daarom vraagt zij niet te snel te beslissen. Een periode van een aantal maanden is voldoende om een aantal zaken in deze ook voor de organisatie vreselijk onverkwikkelijke situatie af te wikkelen en om misschien ook een start te maken met een visie op nieuw beleid, dat ofwel in Drenthe, ofwel in noordelijk verband opgepakt zou kunnen

worden. Dan is het mogelijk deze organisatie waarin heel veel dingen verkeerd zijn gegaan, een wat zachtere landing te geven.

Spreekster heeft alle begrip voor het gebrek aan vertrouwen, maar het bedrijfsleven, de consumenten en ook de personeelsleden van het NNBT moeten de volledige aandacht van de commissie hebben.

TWEEDE TERMIJN

De heer HOLMAN zegt de zorgen voor de door mevrouw Bunicich genoemde groepen te delen. Omdat het CDA het belang van de sector onderschrijft, meent zij dat op korte termijn opnieuw een goed toeristisch beleid neergezet moet worden. De fractie zet alleen grote vraagtekens bij de opvatting dat een bedrag van € 600.000,-- daartoe zal leiden. Het CDA is het eens met de door het college ingezette lijn en wacht verder af wat er gaat gebeuren.

Spreeker verzoekt om agendering van dit onderwerp voor de volgende statenvergadering.

De heer LOOMAN deelt mee dat ook zijn fractie geen vertrouwen meer heeft in het NNBT en daarom het opnieuw geld erin steken geen optie vindt. Wel moet ontzettend snel een discussie plaatsvinden hoe in Drenthe in de toekomst met het toeristisch-recreatief beleid moet worden omgegaan en hoe promotie en marketing daarin een rol kunnen spelen.

Hetgeen vanmiddag is gezegd, heeft spreker niet de zekerheid gegeven dat wanneer nu nog weer geld wordt gegeven, er drie maanden tijd is om de zaken netjes af te wikkelen. Als het college na een gesprek met het NNBT met een overtuigend verhaal komt, dat door het beschikbaar stellen van geld vervelende effecten voor individuele burgers voorkomen worden, wil de fractie van de PvdA haar standpunt heroverwegen, maar niet onder de druk dat als daartoe nu niet wordt besloten, er morgen sprake is van surseance.

(De heer Veenstra verlaat de vergadering.)

De heer HARLEMAN heeft al gezegd geen voorstander te zijn van het abrupt stoppen van het NNBT. GroenLinks wil het college nadrukkelijk de ruimte geven om uit te zoeken hoe het NNBT op een verantwoorde wijze kan worden beëindigd.

Hiervoor gelden twee voorwaarden:

- geld dat er nu nog ingestopt wordt, moet niet in de failliete boedel terechtkomen;
- het geld van de VBC moet als het enigszins mogelijk is naar de bedrijven gaan, opdat de recreanten er niet de dupe van worden.

Wat het gaat kosten en hoe het precies moet, is een zaak van het college, dat daarbij van GroenLinks enige, maar geen ongelimiteerde ruimte krijgt.

Als het NNBT verdwijnt, moet een andere instantie zorgen voor een visie op het Drentse toeristische beleid. Dat is een punt van zorg. Het geld dat nu beschikbaar is voor deze sector, is dat dan in beginsel ook nog.

Op het onderzoek komt GroenLinks in de statenvergadering nog terug.

De heer DOHLE wil de ruimte die gevraagd wordt ook wel creëren, maar dan op een andere manier. Het is voor hem absoluut niet zeker dat wanneer het NNBT € 150.000,- van de provincie krijgt om te overleven, de situatie is gered. In principe kan iedereen die een vordering op het NNBT heeft surseance vragen en het geld kan dus zomaar weg zijn. Daarom moet de provincie zichzelf niet te veel partij maken in dit faillissement en moet het college met een visie komen over hoe nu verder.

Spreker deelt het gevoel van mevrouw Bunicich dat er te weinig aandacht is voor de leveranciers en de consumenten, maar de staten moeten zich de verantwoordelijkheid voor de ontstane situatie niet op hun bordje laten leggen. Die ligt bij het NNBT en een verantwoordelijk bestuur zorgt dat het in een crisissituatie doet wat geboden en maatschappelijk verantwoord is.

Op een Drents NNBT in de huidige vorm zit de VVD niet te wachten. Recreatie en toerisme lijkt een heel grote mand waarin allemaal bedrijven zitten, maar die springen er wel uit op het moment dat het hun uitkomt, want ze hebben allen een ander belang.

Spreker meent dat D66 en het CDA wel erg focussen op de politieke verantwoordelijkheid. Die is er natuurlijk wel, maar er zijn meer zaken waarover die fracties zich druk zouden moeten maken.

De heer WENDT deelt mee dat wat zijn fractie betreft er ruimte komt om de zaak netjes af te wikkelen. Niet om het NNBT een aantal weken

voort te helpen, maar wel om de individuele klant enigszins tegemoet te komen.

De heer ENGELS lijkt het goed dit onderwerp voor de statenvergadering van 26 mei 2003 te agenderen.

D66 wil geen enkel risico meer nemen en is tegen het geld stoppen in het NNBT voor welk doel dan ook.

De vraag naar het onderzoek blijft interessant, maar die komt in de statenvergadering nog wel aan de orde.

Spreker heeft er begrip voor dat de VVD als het om de politieke verantwoordelijkheid in deze zaak gaat, niet als eerst het voortouw neemt, maar wie de controlerende taak van de staten serieus neemt - en de staten zouden de eersten moeten zijn om dit te doen - is verplicht de vraag te stellen naar de politieke verantwoordelijkheid. Het college voert geen discussie om zelf de verantwoordelijkheid te nemen, waaruit valt op te maken dat de heer Dijks er geen behoefte aan heeft de eer aan zichzelf te houden. D66 zal zich erop beraden hoe, gelet op de controlerende taak van de staten, die alleen goed kan worden uitgevoerd als de staten bereid zijn ook politieke consequenties te verbinden aan het bestaan van politieke verantwoordelijkheid, aan de discussie hierover een vervolg kan worden gegeven.

De heer HARLEMAN merkt op dat de heer Engels enerzijds over een onderzoek spreekt, maar anderzijds al conclusies heeft getrokken. Waarom zegt hij niet gewoon dat hij geen onderzoek wil?

De heer ENGELS zegt dat het onderzoek is ingebracht vanuit de gedachte dat de staten daarvan kunnen leren hoe moet worden omgegaan met budgetinstellingen, met subsidiëren of überhaupt hoe met geld moet worden omgegaan. Als het onderzoek puur is bedoeld om de omvang van de verantwoordelijkheid vast te stellen en om na te gaan of daar mogelijk consequenties aan moeten worden verbonden, wil hij die invalshoek wel inbrengen in zijn fractie, maar hij ging van iets anders uit. De vraag naar de politieke verantwoordelijkheid ligt op tafel en daar kan een vervolg aan worden gegeven, zonder dat dit belemmerend werkt op een onderzoek.

De heer SCHAAP hoort van verschillende fracties dat zij best mee willen werken of mee willen denken in welke vorm dan ook als gaat om een nette afwikkeling van het NNBT. Maar de vraag blijft dan: hoe dan? Als de provincie alsnog geld geeft, loopt zij het risico geld in een failliete boedel te steken.

Deze commissievergadering is openbaar en morgen staat in de krant dat is gesproken over surseance van betaling en faillissement. Het kan zijn dat de eerste de beste schuldeiser morgen naar de rechter stapt om faillissement aan te vragen. Wat verwacht de commissie dan dat het college doet om toch nog een zachte landing te bewerkstelligen? Morgenmiddag zal spreker de stand van zaken doornemen met zijn collega's van Fryslân en Groningen.

De heer HARLEMAN merkt op dat de gedeputeerde deze vraag niet aan de commissie kan stellen. Het college krijgt nu enige ruimte van de commissie om naar bevind van zaken te handelen. Als morgen iemand naar de rechter stapt en het NNBT in surseance gaat, is het allemaal voorbij, maar als dat niet gebeurt heeft het college enige ruimte om iets te gaan doen, al moet het over wat het doet natuurlijk wel verantwoording aan de staten afleggen.

De heer LOOMAN zegt dat als nog geen sprake is van surseance en er toch zicht is op een oplossing, het college enige ruimte kan krijgen. Een uitspraak dat als het NNBT nog enige tijd krijgt het wellicht mogelijk is de VBC ergens onder te brengen, is te vaag om op grond daarvan geld te geven.

De heer DOHLE merkt op dat het niet waar is dat het allemaal eindigt met een surseance. Er wordt gewoon een balans opgemaakt en dat is niet verkeerd want daarna weten de staten waaraan zij toe zijn. Een curator zal op alle manieren proberen zoveel mogelijk geld voor de schuldeisers binnen te halen. Er zullen delen uit de boedel te koop worden aangeboden.

De heer HOLMAN concludeert dat er wel ruimte is voor het college in beleidsmatige zin, in het meedenken over hoe nu verder, maar dat de commissie in financiële zin absoluut geen mandaat geeft.

De VOORZITTER concludeert dat de commissie verzoekt om agendering van dit onderwerp voor de statenvergadering van 26 mei 2003.

(De heer Engels verlaat de vergadering.)

13. Statenstuk 2003-61, Subsidie Stichting Bloemencorso Eelde

De VOORZITTER dankt de heer Ensing voor zijn geduld en deelt mee dat zijn spreektijd vijf minuten is.

De heer ENSING (namens de Stichting Bloemencorso Eelde) zegt dat het om kleinere bedragen gaat dan bij het vorige agendapunt, maar dat het belang voor zijn stichting niet minder groot is. Het bloemencorso werd in 1956 opgericht en vanaf die tijd is er sprake van een bijzondere band tussen de provincie en het corso: de Commissaris van de Koningin is sinds die tijd beschermheer-(vrouw). Het corso is onder andere ingezet bij het 25-jarig ambtsjubileum van Koningin Juliana en het heeft al eens de Culturele Prijs van de provincie Drenthe ontvangen.

Spreker is nu al ruim een jaar bezig om een financiële bijdrage van de provincie te krijgen.

In februari 2002 zou het corso aan Prins Willem-Alexander en Prinses Máxima tijdens hun ontvangst in de Wijk het ontwerp van de corso-wagen "Meesterwerken in Argentinië" presenteren. Gedeputeerde Brink was laaiend enthousiast en sprak uit dat het corso veel voor de regio betekende en de provincie Drenthe ook grensoverschrijdend wist neer te zetten. Zij zou bezien of het corso onder de noemer Kunst en Cultuur of toerisme een bijdrage kon krijgen. En toen bleef het stil.

In juni heeft de stichting verzocht om een structurele subsidie van € 7.500,-, de helft van het begrote financieringstekort, welk verzoek in een gesprek met gedeputeerde Dijks is toegelicht. Hij vond het afgelopen corso een prima promotie voor Eelde, voor de gemeente Tynaarlo en voor de provincie Drenthe.

De negatieve beslissing van de provincie op het subsidieverzoek was voor de stichting aanleiding een bezwaarschrift in te dienen. Het bezwaar werd gegrond verklaard en de staten moeten nu over het verzoek van de stichting oordelen.

De Commissie van advies voor de bezwaarschriften zegt dat op grond van de artikelen 1 en 5, eerste lid, van de Budgetsubsidieverordening Drenthe subsidie kan worden verstrekt binnen de budgetperiode. Bovendien zijn verleden jaar tussentijds subsidies toegekend aan de Drentse Rijwielvierdaagse en de gemeente Tynaarlo voor de aanschaf van hindernismateriaal en dergelijke. Het corso beschikt over een vermogen, waarbij is inbegrepen de waarde van de hal die gebouwd moest worden voor de opslag van dahliaknollen, over een tractor, over landbouwwagens en over voorraden ijzer, karton en dahliaknollen. Volgens het bestuur van de stichting moet er aan het begin van een jaar minimaal € 45.000,- op de bankrekening staan. Er moet al vroeg in het jaar geïnvesteerd worden in allerlei zaken en de inkomsten beginnen pas in het weekend van het corso binnen te komen. Als het corso onverhoopt moet worden afgelast, zit de organisatie diep in de problemen, want er komt dan ook geen geld van sponsors. De leden van het bestuur van de stichting willen niet de kans lopen hoofdelijk aansprakelijk te worden gesteld in het geval niet meer aan de verplichtingen kan worden voldaan. Ruim 3.000 vrijwilligers zijn actief bij het corso betrokken net als de basisscholen. Het corso trekt zo'n 80.000 toeschouwers, net zoveel als de BVO Emmen in een heel seizoen, die uit alle delen van Nederland, Europa en de wereld komen. Het corso zet Drenthe nadrukkelijk op de toeristische kaart via de vakbladen, radio en televisie. Andere toeristische attracties profiteren mee van de bezoekersstroom aan het corso.

De VOORZITTER opent de discussie.

De heer BLANKSMA zegt uiteraard positief te staan tegenover het corso. Hij ziet ook geen grote belemmeringen voor het verstrekken van subsidie, behalve dan dat het niet op incidentele basis kan. Het lijkt hem daarom beter de behandeling van dit subsidieverzoek aan te houden tot het nieuwe beleid is geformuleerd.

De heer HOLMAN heeft veel waardering voor de vrijwilligers bij het bloemencorso. Het wordt voor een organisatie als het corso steeds moeilijker om de eindjes aan elkaar te knopen en toch zijn dergelijke organisaties de jus van het culturele leven. Daarom zou de provincie het corso moeten steunen. Maar omdat college geen incidentenbeleid

wil voeren, kan het CDA meegaan met het voorstel van GroenLinks om het verzoek aan te houden tot het nieuwe beleid klaar is. Drenthe kent echter meer culturele activiteiten dan het corso. Het wordt daarom tijd voor een Drenthebrede inventarisatie van alle evenementen, waarvoor de provincie dan een bedrag - € 100.000,-, € 200.000,- ? - beschikbaar zou moeten stellen. Drenthe heeft wel tonnen over voor de BVO Emmen en allerhande andere activiteiten, maar niet voor culturele activiteiten van de burger. Het CDA wil dit punt graag eens in de commissie of in de staten bespreken.

De heer WENDT is het eens met het voorstel het besluit aan te houden. Zijn fractie wacht de door het CDA genoemde rapportage af.

De heer LOOMAN vindt wat nu voorligt een zeer formele afhandeling van een verzoek van 3 juni 2002. Zo'n acht maanden geleden hebben de staten een motie aangenomen om de precedentwerking van dergelijke subsidies in beeld te brengen. Het lijkt hem beter de rapportage daarvan af te wachten.

De heer BOMHOF kan zich herinneren dat in de statenvergadering van 18 september 2002 de motie-Goudriaan is ingediend, waarin werd voorgesteld voor het corso € 7.500,- uit te trekken. Die motie is verworpen en vervolgens diende mevrouw Schipper op 13 november een motie in waarin werd gevraagd om een subsidieregeling voor dit soort evenementen en een inventarisatie van al dergelijke evenementen in Drenthe. Die motie is met brede steun aangenomen. Tot wat de heer Holman vraagt, hebben de staten dus allang besloten.

Ook de VVD is ervoor dat het verzoek wordt aangehouden, tot de subsidieregeling op basis van die inventarisatie is aangepast. Daarna zal sprekers fractie beslissen of het gevraagde bedrag moet worden toegekend.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN vraagt zich af of wanneer wordt gewacht tot de inventarisatie klaar is, het bloemencorso nog wel op tijd uitsluitel krijgt. Uit het lopende budget blijkt wel een structurele subsidie gegeven te kunnen worden en ook over het begrip cultureel heeft GS misschien wel een andere mening dan het corso. Het is kennelijk niet altijd nodig dat er eerst beleid moet zijn ge-

formuleerd, want de Oranjerie krijgt wel subsidie, zonder dat er al een museumnota is. Spreekster stelt voor het corso voor 2003 een subsidie van € 7.500,- te geven uit het Fonds flexibel beleid. Als de inventarisatie van alle evenementen klaar is, kan worden bekeken of de subsidie structureel moet worden. Maar het corso is dan voor dit jaar in ieder geval uit de problemen.

De heer SCHAAP wijst erop dat wat nu voorligt een strikt formele afronding is van besluitvorming van het vorige college die juridisch niet helemaal juist was. Het college kon dit besluit niet nemen en dus wordt de kwestie nu aan de staten voorgelegd.

In de motie-Goudriaan werd expliciet om subsidiëring van het corso gevraagd. Dat voorstel heeft geen meerderheid gehaald.

De heer HOLMAN wijst erop dat de argumentatie tegen de motie toen dezelfde was als die welke het college nu geeft.

De heer SCHAAP deelt mee dat gewerkt wordt aan een inventarisatie van de evenementen en dat bekeken wordt of een budget beschikbaar kan worden gesteld. Op basis van die inventarisatie en het budget kunnen evenementen als het bloemencorso een aanvraag indienen.

Spreekster voelt er ook veel voor dit statenstuk aan te houden tot dat allemaal geregeld is.

De heer BLANKSMA vraagt de harde toezegging dat die inventarisatie voor de zomervakantie klaar is.

De heer SCHAAP zegt dat heel hard zal worden gewerkt.

De heer BOMHOF wijst erop dat de stichting het ermee eens moet zijn dat de zaak wordt aangehouden, omdat zij recht heeft op een beslissing binnen de daarvoor geldende termijnen.

De heer SCHAAP zegt dat wanneer het stuk formeel moet worden afgerond in een statenbesluit, daaraan moet worden vastgehouden. De intenties zijn echter duidelijk. De heer Ensing is aanwezig en hoort dit nu allemaal.

De VOORZITTER vraagt de heer Ensing of de commissie misschien een van de argumenten over het hoofd heeft gezien.

De heer ENSING zegt dat de commissie goed heeft geluisterd. Als hij nog enige tijd moet wachten op een positief antwoord, gaat hij graag met dat wachten akkoord.

Hij wijst erop dat het corso met een begroting van € 275.000,- werkt en daarvan zelf € 260.000,- bij elkaar brengt. Wat van de provincie wordt gevraagd is niet meer dan € 2,50 per vrijwilliger.

De VOORZITTER zal voorstellen het stuk de A-status te geven.

16. Afscheid secretaris

De VOORZITTER zegt het na een vergadering al jammer te vinden afscheid te moeten nemen van Neeltje Gerritsen, want de periode van samenwerking is hem bijzonder goed bevallen. Neeltje is 2,5 jaar secretaris van de commissie geweest en dat zal al die tijd wel hartstikke goed zijn gegaan. Namens de commissie dankt hij haar voor haar inzet. In antwoord op de vraag waarom zij niet heeft gesolliciteerd naar de functie van commissiegriffier, heeft ze laten weten nog niet uitgekoken te zijn op het werk van de Stafgroep Bestuurs-, Juridische en Concernzaken. Namens de commissie wenst spreker Neeltje bijzonder veel succes op die afdeling en alle goeds voor de toekomst.

(Hierna overhandigt de voorzitter mevrouw Gerritsen een bos bloemen. Applaus.)

Mevrouw GERRITSEN zegt het werken voor de commissie hartstikke leuk te hebben gevonden. Eigenlijk vindt zij het ook wel jammer dat het nu stopt, maar zij belooft nog wel eens te komen kijken in een vergadering.

17. Sluiting

De VOORZITTER constateert dat de vergadering wat rommelig was, niet alleen vanwege de actualiteit van een onderwerp, maar ook omdat de tijdsbesteding gigantisch van de planning afweek. Bovendien moest de commissie tijdens de vergadering verhuizen.

Spreker zal het punt van andere activiteiten in de statenzaal op vergaderdagen zeker in het Presidium ter sprake brengen. Ook de agendering van punten waarvoor zich insprekers melden moet wat burgervriendelijker ingekleed worden. Hierna sluit hij om 19.14 uur de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 27 augustus 2003.

, voorzitter

, griffier

GB

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, gehouden op 14 mei 2003 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 7 De heer DIJKS zegt toe dat zodra er meer duidelijkheid is over de bedragen die nodig zijn voor de maatregelen bij de BMC, de staten daarvan in kennis worden gesteld.
- 7 De heer DIJKS zegt toe dat de spelregels van het Fonds flexibel beleid aan het verslag zullen worden toegevoegd.
- 10 De heer DIJKS zegt toe te bekijken of een overzicht kan worden gemaakt van de gelden die doorgesluisd moeten worden en die welke ter vrije besteding zijn.
- 11 De heer DIJKS zegt toe te bekijken of de staten inzage kunnen krijgen in de managementletter.
- 12 De heer SCHAAP zegt toe dat wanneer Assen geen bijdrage levert aan de upgradering van het TT-circuit, de staten dat zullen horen.